

CSIBA BALÁZS

AZ OLGYAY CSALÁD LEVÉLTÁRÁNAK OKLEVELEI 1250–1378

Az utóbbi évtizedekben a középkori oklevelek kiadása reneszánszát éli. Ez mindenképpen örvendetes irányvonal, hisz a forrásközlemények jelentősen megkönnyítik a kutatók munkáját. Az oklevelek főleg magyar nyelvű regeszták formájában jelennek meg, így könnyen jutnak el a történészekhez. Fontos azonban azokat eredeti nyelvükön és megfogalmazásukban is elolvasni. A regeszta ugyanis nem más, mint az oklevél értelmezése, mely nem biztos, hogy úgy adja vissza az oklevél mondanivalóját, ahogy azt az írója szándékozta közölni.¹ *In extenso* forrásközlésekre tehát szükség van még annak ellenére is, hogy az oklevelek — Mályusz Elemér szavaival élve — „logikátlan logikával”² fogalmazódtak meg, hemzsegnek a fölösleges frázisoktól és a — már-már giccses — szinonima-halmozásoktól.

Az említett okok miatt döntöttem úgy, hogy közreadom az Olgyay család levéltárában³ található okleveleket teljes terjedelmükben, melyek zöme mindmáig kiadatlan. A már publikáltak kiadásának minősége sok esetben nem felel meg a modern forrásközlés elvárásainak, így azokat is újraközölöm.⁴

Választásom nem véletlenül esett az Olgyayakra. Fő kutatási területem a Csallóköz középkori településtörténete, melynek megismeréséhez elengedhetet-

1 Más indokokat is fel lehet sorolni. A középkori Magyarország területére vonatkozó források a nem magyar ajkú kutatók számára is érdekesek, de a magyar nyelvű regeszták számukra nehézségeket okozhatnak. *In extenso* közléseknél nincs ilyen gond, mivel az okleveleket latin nyelven olvashatják. Az sem elhanyagolható tényező, hogy bizonyos oklevelek hamisságát éppen a korszerűtlen vagy szokatlan megfogalmazásuk leplezi le. Nagyon jó példa erre a pozsonyi káptalan állítólag 1230-ban kiadott oklevele (DL 58021.). Már első olvasás után is feltűnik a tapasztalt kutatóknak, hogy nyelvezete és szerkezete túl modern a 13. század első feléhez képest. Ha ennél az esetnél csak a magyar nyelvű regesztát olvasnánk el, az oklevél hamis volna nem tűnne fel. Megemlíthető az is, hogy az oklevelek teljes terjedelmű közlésével megőrizhetjük őket az utókorunk, bár a digitalizálásnak köszönhetően ma ez már nem jelent nagy problémát.

2 Zsigmondkori Oklevéltár III. Szerk. Mályusz Elemér, Borsas Iván. Bp., 1993. 8. p.

3 Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Diplomatikai Levéltár 37459–37549., 37567–37578. és 39990–39993.

4 Jelen forrásközlésben található 55 tétel közül eddig 25 még nem jelent meg semmilyen formában. A folytatásban ez az arány jóval nagyobb lesz a kiadatlan oklevelek javára.

lenül szükséges az itteni nemesi családok történetének feltárása is. Az Olgyayak kezdeteit feldolgozó tanulmányom a közeljövőben jelenik meg, de előtte szeretném közzétenni a család levéltári anyagát. Munkámat — az oklevelek viszonylag nagy száma miatt — több részre bontottam. Az elsőben az 1256 és 1378 között keltezett oklevelek kaptak helyet.⁵

Az oklevélközlés módja

Az okleveleket időrendi sorrendben közlöm, arab számokkal számozva. A dátumot és a kibocsátás helyét (ha ezt tudni lehet) kövér betűkkel szedem. Ha a napi keltezés nem ismert vagy nem olvasható teljesen (pl. az oklevél rongáltsága miatt), akkor megpróbáltam más körülmények alapján meghatározni. Ha sikerült, a dátum kérdéses részét szögletes zárójelbe tettem, ha csak megközelítőleg, akkor kerekbe. Ha egy oklevél keltezése egyértelműen téves, de meg lehet állapítani a valóst, akkor a dátum elé \approx jelet tettem.

A fejregesztá után az apparátus következik. Feltüntettem az oklevelek összes általam ismert fennmaradási formáit és kiadási adatait. Az eredetiek esetében megadtam az anyagot, méreteit (szélesség \times magasság+pliika)⁶, állapotát (ha ép, akkor nem), chirographumot (ha van), a pecsételési módját és a hátlapi feljegyzéseket. Átírásoknál csupán az átíró nevét és a dátumot tüntettem fel. Ha az átírt oklevelet még valaki átírta, akkor azt a „<” jel mutatja. Ha egy oklevél kizárólag tartalmi átírásban maradt fenn, vagy létéről csak említés szintjén van tudomásunk, akkor teljes regesztát adtam róla. Abban az esetben, ha egy oklevélnek az Olgyayak levéltárában csak átírása, tartalmi átírása vagy másolata van meg, ám az eredeti fellelhető egy másik fondban, akkor az eredeti alapján közöltem.

Az *u* hangértékű *v*-t *u*-val, a *v* hangértékű *u*-t *v*-vel, a *vu* hangértékű *w*-t *vu*-val írtam át, az egy *v*-t vagy *u*-t jelölő *w*-t, valamint az egy *i*-t jelölő *y*-t funkciója szerint. A mássalhangzó-kettőzéseket (pl. *legitime* helyett *legittime*) vagy kihagyásokat (pl. *commetaneis* helyett *cometaneis*) javítottam, viszont a zöngés és zöngétlen mássalhangzók felcserélődését (pl. *obtimeat* helyett *optineat*), ill. a két *m* közé ékelt *p* betűt (pl. *summa* helyett *sumpma*) megtartottam. A magánhang-

5 Szeretném megköszönni kollégámnak, Marek Púčiknak, hogy bármilyen bizonytalanság esetén tanácsért és segítségért fordulhattam hozzá. Hálával tartozom Rác Györgynek is, aki kérésre néhány oklevél anyagának utánanézett.

6 Ha az oklevél sérültsége miatt valós méretei nem meghatározhatók, akkor a megmaradt rész nagyságát adtam meg szögletes zárójelben.

zó előtt álló *ti/ci* betűkapcsolatot kiejtése alapján közlöm. A tulajdonneveket, a helynevekből képzett mellékneveket, az ünnepeket és a keresztény személyeket jelölő főneveket (pl. *Virgo gloriosa*) nagybetűvel írtam. Az oklevélszövegekben használt zárójelk a következők: [] = szöveg-kiegészítés (a [...] megfejtetlen szöveget jelöl), < > = a szerkesztő kiegészítése,⁷ és {} = szövegfelesleg. Ha egy eredeti oklevél csonka, vagy valamilyen módon erősen sérült, akkor két függőleges vonal (||) jelzi az első három sor végét. A csak újkori másolatban fennmaradtak okleveleket betűhűen közlöm. Az oklevélszövegek után a szövegkritikai- (latin kisbetűk)⁸ és szövegmagyarázó (arab számok) jegyzetek, majd az oklevelekhez fűzendő megjegyzések következnek.

7 Csak ritkán, indokolt esetben alkalmaztam.

8 Az újkori másolatok névvariánsaira, szövegeltéréseire és hibáira kizárólag abban az esetben figyelmeztetek, ha csak azok szövegéből pótolhatók a középkori oklevelek hiányzó részei.

Rövidítésjegyzék

- AOKt. Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. I–XV., XVII., XIX–XXIX., XXXI., XXXIV., XXXVIII., XL. Szerk.: Almási Tibor, Blazovich László, Géczi Lajos, B. Halász Éva, Kőfalvi Tamás, Kristó Gyula, Makk Ferenc, Piti Ferenc, Rábai Krisztina, Sebők Ferenc, Teiszler Éva, Tóth Ildikó. Bp.–Szeged, 1990–2014.
- Acta eccl. Acta ecclesiastica ordinum et monialium.
- Bartal*, Csallóköz *Beleházy Bartal György*: Csallóköz történeti vázlata. Pest, 1860.
- ÁÚO Árpádkori új okmánytár. Codex diplomaticus Arpadianus continuatus. I–XII. Szerk.: Wenzel Gusztáv. Pest, 1860–1874.
- CDHung. Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. I–XI. Studio et opera Georgii Fejér. Buda, 1829–1844.
- AO Anjoukori okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis. I–VII. Szerk.: Nagy Imre, Tasnádi Nagy Gyula. Bp. 1878–1920.
- CDSlov. Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae. I–II. Ad edendum praeparavit Richard Marsina. Bratislava, 1971–1987.
- DF Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Diplomatikai Fényképtár.
- DL Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Diplomatikai Levéltár.
- Eszterházy oklt. Az Eszterházy család és oldalágainak leírásához tartozó oklevéltár. Szerk.: Eszterházy János. Bp., 1901.
- Federmayer*, Paky *Frederik Federmayer, Ludovít Presinszky*: Veľká Paka, Malá Paka, Čukárska Paka a ich minulosť. Šamorín, 2000.

- Pozsonyi kpt. hh. lt. Pozsonyi káptalan hiteleshelyi levéltára (Hodnoverné miesto Bratislavská kapitula).
- HOKlt. Hazai oklevéltár 1234–1536. Szerk.: Nagy Imre, Deák Farkas, Nagy Gyula. Bp., 1879.
- Levéltárak-kincstárak Blazovich László, Érszegi Géza, Turbuly Éva: Levéltárak-kincstárak. Források Magyarország levéltáraiból (1000–1986). Bp.–Szeged, 1998.
- NRA Neo-regestrata acta.
- Reg. Arp. Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke. Regesta regum stirpis Arpadianae critico diplomatica. I–II. Szerk.: Szentpétery Imre, Borsa Iván. Bp., 1923–1987.
- Reg. Pal. Az Árpád-kori nádorok és helyetteseik okleveleinek kritikai jegyzéke. Regesta palatinorum et vices gerentium tempore regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica. Szerk.: Szöcs Tibor. Bp., 2012.
- RDSlov. Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae. I–II. Ad edendum praeparavit Vincent Sedlák. Bratislava, 1980–1987.
- Ortvay*, Pozsony III. *Ortvay Tivadar*: Pozsony város története III. Mellékletek Pozsony 1300–1526. évi történetéhez. Pozsony, 1894.
- SNA Slovenský národný archív, Bratislava (Szlovák Nemzeti Levéltár, Pozsony)
- Šedivý*, Schriftkultur *Šedivý, Juraj*: Mittelalterliche Schriftkultur im Pressburger Kollegiat-kapitel. Bratislava, 2007.
- UBB II. Urkundenbuch des Burgenlandes und der angrenzenden Gebiete der Komitate Wieselburg, Ödenburg und Eisenburg. II. Band. Hrsg.: Lindeck-Pozza, Irmtraut. Graz–Köln, 1965.

Oklevelek

1.

1250. december 4., Oltva

Loránd nádor nádasdi Mihály fiait, Ivánt, Illést és Chena-t — akiket a felsorolt csallóközi udvarnokok századosai azzal vádoltak meg, hogy ők is udvarnokok — a csallóközi udvarnokok ispánja, Paka vizsgálata után szabadságukban megerősíti.

Foltos hártján (19,5×10,5 cm). Pecsétje, mely (K2 szerint) sárga–vörös zsinóron függött, elveszett. Hátlapon levéltári jegyzetek. DL 37459. (Olgyay cs. lt.). — **Kiadása:** 1. CDSlov. II. 246–247. p. (353. sz.). 2. HOKlt. 18–19. p. (17. sz.). 3. *Bartal*, Callóköz 33–34. p. 4. ÁÚO II. 216. p. (139. sz.), K3 nyomán. 5. *Federmayer*, Paky 109 p. (1. sz.), K1 nyomán. — **Fordítása:** 1. *Bartal* 1860, 34. p. (1. jz.), magyar. 2. *Levéltárak-kincstárak* 136–137. p., magyar. — **Regesztája:** *Reg. Pal.* 90. p. (80. sz.).

Nos, Rolandus, palatinus et comes Poseniensis omnibus praesentes litteras inspecturis duximus significandum, quod cum Bul[su] de Leeg, Ebes de Potun, Beca de Feel, Michael de Potun, Poka de alia villa Potun, Tek et Heten de Potun, Cheeth de Paka, Ereus de Ete, Dexe de Teyed, Moxa de Luc[h]jey, Putus de Gala et Petrus de Zeroa, centuriones [u]dvornicorum in Chollocuz Iva[h]inum, Eliam et Chena filios Michaelis de Na[da]st accusassent in nostri presencia <ipsos> fuisse semper et esse debere udvornicos pariter cum aliis, postmodum inquisita veritate a Paka, comite udvornicorum de Chollocuz et a centurionibus nominatis constitit nobis ipsos non fuisse udvornicos, s[ed] esse de liberis eorundem pariter cum terra sua, qua utebantur ab antiquo. Unde, ne libertas eorum celari possit nec per falsidicos opprimantur, de cetero eosdem in sua libertate, qua fungebantur, stare permisimus et ad memoriam rei ampliorem presentes sigillo nostro munitas concessimus. Datum in villa Oltua, in dominica, ante festum Sancti Nicolai proxima, anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo quinquagesimo.

2.

1252. március 13., Oltva

Loránd nádor egyrészről Boto és Budolo, másrészről Ivanka és társai között Sáp föld miatt zajló perben ítéletet hoz.

Másolata: DL 37567. (Olgay cs. lt.). Csenkey Imre másolata (*Ex antiquis actis successorum familiae Saapi descripsit Emericus Csenkey.*) — **Kiadása:** 1. CDSlov. II. 269. p. (387. sz.). 2. CDHung. IV/2. 156. p. (sz. nélkül). — **Regesztája:** Reg. Pal. 92. p. (83. sz.).

Nos, Rolandus, palatinus et comes Poseniensis omnibus, praesentes litteras inspecturis duximus significandum, quod cum litis materia mota fuisset inter Botonam et Budolo ex una parte, Ivankam, Chenkez, Samud, Mikam, Nicolaum, Ioachim^a, Thomam et Martinum ex altera super facto terrae Saap coram nobis, licet inter partes diucius exstitisset disceptatum, tandem inter partes ex nostra permissione taliter exstitit ordinatum, quod Boto et Budolo pro bono pacis Ivankae et cognatis ac fratribus suis praenotatis concesserunt terram in longitudine et latitudine duorum iugerum in insula Polazo {eisdem} causa commorandi tali adjectione interposita, ut omnis lis super facto terre Saap de medio tolleretur. In cuius igitur rei testimonium et memoriam litteras praesentes sigilli nostri appensione munitas duximus concedendas. Datum apud villam Oltva, feria quarta post dominicam Laetare proximam, anno dominice incarnationis 1252.

^a A kéziratban Ioachum.

3.

1256. október 6.

IV. Béla király a felsorolt pozsonyi várjobbágyok között Olgya föld miatt zajló perben Farkas fia Endre és nemzetsége javára dönt, s Olgját örökjogon birtokukban hagyja.

Hártyán (46,8×25,2+4 cm). Fügőpecsétje zsinórostul elveszett. Hátlapon újkori kézzel magyar nyelvű tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 37460/1. (Olgay cs. lt.). — **Másolata:** 1. DL 37460/2. (Uo.). 2. DL 68610., 1–2. p. (Bartal cs. lt. 2.). — **Említése:** Vince nyitrai püspök és Loránd nádor, 1257. febr. 12. Ld. Reg. Pal. 120–121. p. (117. sz.). — **Kiadása:** 1. CDSlov. II. 377–378. p. (543. sz.). 2. CDHung. IV/2. 368–369. p. (sz. nélkül), valószínűleg az eredeti alapján. — **Regesztája:** Reg. Arp. I/2. 342. p. (1102. sz.).

Bela^a, Dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Gallicie, Lodomerie Cumanieque rex omnibus presens scriptum inspecturis salutem in Domino sempiternam. Iustis petitionum^b desideriis regis convenit animum inclinari, dummodo, quod petitur, a iusticia non discrepet nec iuri preiudicet alieno. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum inter

Endres, filium Farcasii et generacionem suam, Petrum videlicet et Farcasium, filios Andree, Modurc et Mixe, filios Miuk, Buhtus, filium Sauli et Endre, filium Farcasii, iobagiones castri Psoniensis ex una parte, Nicolaum, filium Tpuch, Buda et Benke de Zouor, Petrum Magnum de Rethe, Bereynum de Ilka, Botho de Sap et Ivancam, Bolch de Sur et Martinum de Borsa, iobagiones castri memorati ex altera super terra Ouga in Chollokuz — quam Endres et generaciones sue memorate suam esse hereditariam asserebant, Nicolaus vero et socii sui ante dicti ipsam terram Ouga ad castrum Psoniense pertinere proponebant — diucius in presencia Rolandi, palatini et comitis Psoniensis, dilecti et fidelis nostri fuisset questio ventilata, tandem iidem, Endres videlicet et generaciones sue ad nostram accedentes presenciam nobis humiliter supplicarunt, ut dictam terram Ouga eidem Endres et generacionibus suis prenotatis relinquere dignemur. Quorum nos precibus inclinati dictam terram Ouga eisdem Endres et generacionibus suis et per eosdem suis heredibus heredumque successoribus sub eisdem metis et terminis, quibus actenus^c tenuerunt, dimisimus perpetuo duraturam, presertim cum iidem Endres et generacio sua ad servicia castri Psoniensis exercenda, cuius sunt iobagiones, utiles admodum habeantur, et quia multi sunt cum sua generacione, terra plurimum indigerent. In cuius rei perpetuam firmitatem litteras nostras concessimus duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Smaragdi, prepositi Albensis, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno Domini M^o CC^o quinquagesimo^d sexto, secundo Nonas Octobris, regni autem nostri anno vicesimo primo.

^a Egy sor mélységű díszes B iniciálé. ^b Valószínűleg petencium helyett. ^c Olvasd hactenus. ^d Tévesen quinquageimo.

4.

1275. (december 10. után)

IV. László király a csallóközi Tárnok földet érdemeik elismeréseként Olgyay Péternek és Farkasnak, valamint Endrének adományozza.

Hártyán (40,1×21,9+5,6 cm). Pecsétje, mely fehér–vörös selyemzsinóron függött, elveszett. Hátlapon újkori kézzel magyar nyelvű tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 37461. (Olgyay cs. lt.). — **Átírása (Á):** III. András, 1291. aug. 26. DL 919. (Acta mon. Poson 15-1). — **Másolata:** DL 68610., 2–4. p. (Bartal cs. lt. 2.), pontatlan. — **Kiadása:** 1. HOKlt. 71–72. p.

(62. sz.). 2. ÁÚO IX. 113–114. p. (71. sz.), az átirás alapján. — **Regesztája (R):** Reg. Arp. II/2–3. 148–149. p. (2664. sz.).

Ladyzlaus^a, Dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Gallicie, Lodomerie, Cumanie Bulgariet rex omnibus Christi fidelibus presens scriptum habituris salutem in omnium Salvatore. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Petrus et Farcasius, filii Andree de Ougcha^b ac Endre^c, filius Farcasii^d, iobagiones castri nostri Poseniensis, familiares milites Thome, bani tocius Sclauonie, dilecti et fidelis nostri ad nostre serenitatis venientes presenciam a nobis instantissime postularunt, quod ob suorum fidelium serviciorum merita quandam terram castri nostri Poseniensis Tarnuk nuncupatam, inter Chyllokuz^e existentem, vacuam et desolatam — iuxta terras filiorum Latus Fetreg et terram udvornicorum de Paka ac Moyg, filii Petris, necnon et terram ville Paka de Chukar sitam — eis conferre de benignitate regia dignemur. Nos itaque consideratis serviciis predictorum iuvenum, quoniam Petrus sub castro Detreh^f pro nostre corone defensione seu ampliacione letalia recepit^g vulnera et Farcasius similiter sub castro Luua pro nobis se obiciens mortem vix evasit ac eciam pro eo, quia cum Thoma bano in omnibus agendis nostris fideles reperti sunt, predictam terram, quantum in nobis est, salvo cuiuslibet iure remanente, presentibus et consencientibus baronibus nostris dedimus et contulimus absque iuris preiudicio alieni Petro, Farcasio et Endre^c superius annotatis, necnon et per eosdem suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo possidendam. Ut igitur huiusmodi nostre concessionis series perpetui titulo vigoris in posterum perseveret, presentes concessimus litteras duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus venerabilis viri magistri Benedicti, sancte Strigoniensis ecclesie electi, prepositi Budensis, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno Domini M^o CC^o septuagesimo quinto, regni autem nostri anno quarto; venerabilibus patribus Stephano Cholocensi^h et Iohanne Spalatensi archiepiscopis, Ioubⁱ Quinqueecclesiensi, Philippo Waciensiⁱ, Lodomerio Waradiensi, Thoma Zagradiensi, ^kDyonisio Iauriensi^k, Petro Transsilvano^l, Andrea Agriensi, Petro electo Vesprimiensi et Gregorio Chanadiensi episcopis ecclesias Dei feliciter gubernantibus; Petro, palatino, comite Supruniensi et iudice Cumanorum, Matheo, magistro tavarnicorum nostrorum, Ugrino, bano, iudice curie nostre, Thoma, bano tocius Slavonye, Rolando, magistro tavarnicorum domine regine, karissime consortis nostre et comite de Zana^m, Ladyzla^o, woyovoda^o, Moys^o, comite Symigiensi, Herrando^r, comite de Ferreo Castro ac aliis quampluribus comitatus regni tenentibus et honores.

^a *Egy sor mélységű díszes L iniciálé.* ^b *Á-ban* Ougya. ^c *Á-ban* Endree. ^d *Á-ban* Andree. ^e *Á-ban* Chylloukuz. ^f *Á-ban* Deterh. ^g *Á-ban* receperit. ^h *Á-ban* Colocensi. ⁱ *Á-ban* Iob. ^j *Á-ban* Vachiensi. ^{k-k} *Á-ban* hiányzik. ^l *Á-ban* Transilvano. ^m *Á-ban* Zala. ⁿ *Á-ban* Ladizlao. ^o *Á-ban* wayavoda. ^p *Á-ban* Moyus. ^r *Á-ban* Hernaldo.

Megj.: Az oklevél keltét a kritikai kiadás pontosította (ld. R).

5.

1281. augusztus 30.

IV. László király Olgyay Endrét és a többi felsorolt pozsonyi várjobbágyot érdemeikért kivonja a várjobbágyságból és pozsonyi ispán joghatósága alól, s a királyi serviensek közé emeli.

Átírása (Á): 1. III. András, 1291. aug. 26. <Pozsonyi kápt., 1360. ápr. 15. DL 37462/1. (Olgyay cs. lt.). Ld. **42.** sz. 2. III. András, 1291. aug. 26. < Pozsonyi kápt., 1772. máj. 11., ld. M1. **3.** Esztergomi kápt., 1347. DL 1101. (Acta eccl. Posen 50-7). — **Másolata (M):** 1. SNA, Pozsonyi kpt. hh. lt., Protocollum 54., 485–486. p., Á2 alapján. **2.** DL 37462/2., 2–4. p. (Olgyay cs. lt.), III. András oklevele alapján kihagyásokkal és pontatlanul. **3.** DL 68610., 6–7. p. (Bartal cs. lt. 2.), Á2 alapján kihagyásokkal és pontatlanul. — **Kiadása:** HOkt. 90–92. p. (83. sz.), Á3 alapján, de Á1-t is ismeri. — **Regesztája (R):** 1. Reg. Apr. II/2–3. 279. p. (3114. sz.). **2.** UBB II. 149. p. (206. sz.).

Ladizlaus, Dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Galicie^a, Lodomerie, Comanie Bulgarieque rex omnibus Christi fidelibus presentes litteras inspe[ctu]ris salutem in omnium Salvatore. Ampliatu[r] regimen, munitur gubernaculum, solidatur solium, dum bellatorum numerus ex superadditis continuis crescit incrementis. [Pro]inde ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Endure, Nicolaus dictus Ormos^b, Andreas, Michael et Nicolaus Parvus, filii eiusdem, Petrus et Farcasius, [filii Andree], Mixe et Iohannes, filius eiusdem, Lampertus, filius Budrug de villa Ogia^c, Bank, filius Georgii^d de Vatha^e, Iohannes, filius Chekeud^f de [Magari ex iobagionibus] castri nostri Poseniensis trahentes originem, ad nostram accedentes presenciam de nostra maiestate regia humiliter supplicando postularunt, ut ip[sos] ob merita serviciorum su[orum] nobis et regno nostro impensorum a iobagionatu castri nostri Poseniensis eximere et in cetum ac collegium regalium servientum nostrorum [transferre] dignaremur. No[is] itaque — quem regia benignitas incitat et inducit servicia quorumlibet

fideliter famulancium intueri et pro meritis respondere singulorum — consider[atis] serviciis Endure, filiorum] et cognatorum suorum memoratorum, que in omnibus et diversis expeditionibus regni nostri, videlicet tam bellis intrinsicis, quam extrinsecis corone r[egie] incommutabiliter adheren]do, se diversis fortune casibus submittendo impenderunt indefesse, que propter sui multitudinem l[ongum] esset enarrare, specialiter tamen consideratis [serviciis eorundem, que in] exercitu nostro, quem contra regem Bohemorum, inimicum et persecutorem nostrum habebamus, in quo [Deo] propicio eodem rege Bohemorum interemp[to] felicem victoriam] sumus consecuti, cum sumpma fidelitate strenue bellando pro statu prospero nostri regiminis et corone studuerunt exercere et coram oc[ulis nost]-re maiestatis complacere, ipsos Endure, Nicolaum et Michaellem et Nicolaum Parvum, filios eiusdem, Petrum, Farcasium, Mixe^e, Iohannem et Lampertum de villa Ogia^c, Bank, filium Georgii^d et Iohannem, filium Chukud^h memoratos a iobagionatu castri Psoniensis et per eos eorundem heredes heredumque suorum successores cum terris suis quovis titulo ipsos contingentibus a iurisdiccione et potenciaⁱ comitis Psoniensis pro tempore constituti duximus eximendos et in numerum, cetum ac collegium servientum nostrorum transferendos tam pure et simpliciter, ut eadem gaudeant et letentur libertate, qua ceteri nobiles regni nostri perfruuntur. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus litteras duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Anthonis^j, aule nostre vicecancellarii, dilecti [et] fidelis nostri, anno Domini M^o CC^{mo} octuagesimo primo, tercio Kalendas Semptembris, indiccione octava^l, regni autem nostri anno nono.

^a *Á3-ban* Gallicie. ^b *Á3-ban* Ormous. ^c *Á3-ban* Owgia. ^d *Á3-ban hibásan* Georgi. ^e *Á3-ban* Wata. ^f *Á3-ban* Chekud. ^g *Á3-ban* Myxe. ^h *Á3-ban* Chekeud. ⁱ *Á3-ban hibásan* potenciam. ^j *Á3-ban* Anchonis.

^l *Helyesen nona volna.*

Megj.: A kritikai kiadás aggályait fejezte ki az oklevél hitelességével kapcsolatban a téves indictio és az alkancellár nevének hibás írása miatt (ld. R1). Véleményem szerint ez a két apró — bár nem elhanyagolható — hiba csak az írnok figyelmetlenségének számlájára írható, de az oklevél hiteles. Ha hamis lenne, vajon Olgay Andics miért nem az 1291-es (ld. 11. sz.) megerősítést mutatta be 1347-ben az esztergomi káptalannak (ld. Á3)? Nem tűnik valószínűnek, hogy Andics teljesen feleslegesen kockáztatott volna. Úgy látszik, ő rendelkezett az 1281-es eredetivel, az Olgayak többi ága és rokonai csak az 1291-es megerősítéssel. Ezt az állítást igazolja az a tény, hogy az 1281-es privilégium az Acta eccl. levéltárból került elő, melyben az óbudai apácák okmányait is őrizték — ugyanis ők kapták 1360-ban I. Lajostól adományul az örökös

nélkül elhunyt Andics birtokait a rájuk vonatkozó oklevelekkel együtt (ld. DL 4339.) — míg az 1291-es megerősítés az Olgyay család levéltárában található.

6.

☩: 1284. január 10., Borostyánkő

IV. László király Magyarai Péter és Farkas érdemeikért a felsorolt magyar rokonaikat — akik pozsonyi várjobbágyok — a királyi serviensek közé emeli.

Átírása: 1. III András, 1291. aug. 26. < Pozsonyi kápt., 1360. ápr. 15. DL 37462/1. (Olgyay cs. lt.). Ld. 42. sz. 2. III András, 1291. aug. 26. < Pozsonyi kápt., 1772. máj. 11. Ld. M1. — **Másolata:** 1. SNA, Pozsonyi kpt. hh. lt., Protocollum 54., 487. p., Á2 alapján. 2. DL 37462/2., 4–5. p. (Olgyay cs. lt.), III. András oklevele alapján. 3. DL 68610., 7–8. p. (Bartal cs. lt. 2.), Á1 alapján, hibásan és téves dátummal (1281. jan. 8.). — **Kiadása:** 1. UBB II. 177–178. p. (246. sz.). 2. HOkt. 96. p. (90. sz.), Á1 alapján, téves dátummal (1283. jan. 11.). — **Regesztája (R):** Reg. Arp. II/2–3. 331. p. (3283. sz.).

Nos, Ladislaus, Dei gracia rex Hungarie significamus, quibus expedit, memorie commendantes universis, quod nos considerantes fidelitates et servicia Petri et Farcasii, filiorum Andree, de Mogor, que iidem^a nobis in expugnacione castri Parastian impenderunt, quosdam ipsorum proximos, Petrum videlicet, filium Cato, Petrum, filium Lamperti, Demetrium, filium Philipi, Thomam, filium Buhtus, Benedictum, filium Karachini, Iohannem, filium Vros, Moius, filium Simon, Iohannem, filium Halalth, iobagiones castri Poseniensis de eadem villa Mogor, exemptos^b ab omni servicio dicti castri, cum omnibus possessionibus eorum, quas usquemodo rite tenuerunt, in numerum et cetum servientum nostrorum regalium de benignitate regia duximus transferendos ita, ut de cetero idem^a liberi a servicio dicti castri cum ceteris regni nostri nobilibus sub vexillo nostro regio debeant militare. Super quo nostrum eisdem dari faciemus privilegium, cum nobis presentes fuerint reportate. Datum sub castro Paristian feria II^a post festum Epiphanie Domini, anno eiusdem millesimo CC^o LXXX° III^ol.

^a *Tévesen* idem. ^b *Tévesen* exepmtos.

^l *Helyesen* IV°.

Megj.: A kritikai kiadás (Id. R) javította az évszámot 1283-ról 1284-re, mivel IV. László ekkor tartózkodott Borostyánkő vár alatt.

7.

1287.

A pozsonyi káptalan előtt a Salamon nemzetségbeli János és testvére, István vásárolt földjüket, Vátát eladják Olgyay Péternek és testvérének, Farkasnak 31 bécsi dénármárkáért.

Alul chirographált (ABC) hártán (19,7×9,5+2,3 cm). Független pecsétje zsinórostul elveszett. Hátlapon levéltári jegyzetek. DL 37463. (Olgyay cs. lt.). — **Átírása:** Pozsonyi kápt., 1772. máj. 11. Ld. M1. — **Másolata:** 1. SNA, Pozsonyi kpt. hh. lt., Protocollum 54., 487–488. p., Á alapján. 2. DL 68610., 4–5. p. (Bartal cs. lt. 2.), hibás dátummal (1281.). — **Kiadása:** 1. HOklt.106. p. (100. sz.). 2. Eszterházy oklt. 236–237. p. (116. sz.), K1 nyomán.

Nos, capitulum ecclesie Posonie[n]sis sig[n]ificamus universis, quibus expedit, per presentes, quod constitutis personaliter coram nobis magistro Petro cum fratre < suo > Farkasio de Ovgea ab una parte, Iohannes cum fratre suo Stephano, qui sunt de generatione Salomonis, < ex altera >, sunt confessi viva voce, quod terram ipsorum empticiam nomine Wota vendiderunt magistro Petro et Farkasio, fratri eiusdem pro XXXI marcis denariorum Vyennensium in filios filiorum iure perpetuo possidendam cum privilegio anteriori. Quam summam pecunie Iohannes et Stephanus predicti confessi sunt se plenarie ab eisdem receperunt. Qua videlicet prima meta incipit contra occidentem circa terram Bank et vadit contra orientem ad metam in villam Leeg^a. Deinde vadit contra meridionalem ad metam Zaz et de eadem meta vadit circa metam Ogyga contra occidentem. Deinde vadit ad primam metam supra dictam et ibi determinatur. Obligaverunt etiam se Iohannes et Stephanus sepe dicti, quod quicumque processu temporum magistrum Petrum et Farkasium ac ^bsui successores^b racione terre supra^c dicte impetere forsitan^d attemptarent, idem Iohannes et Stephanus et ^eposterii suorum^e tenebuntur eosdem magistrum Petrum et fratrem suum, Farkasium, expedire propriis laboribus et expensis. In cuius rei testimonium presentes litteras concessimus sigilli nostri munimine roboratas. Datum anno Domini M^o CC^o octogesimo VII°.

^a Talán ad metam ville Leeg helyett. ^{b-b} Tévesen suorum successorum. ^c Tévesen supre. ^d Tévesen forsita. ^{e-e} Tévesen posteriorum suorum.

8.

1288. április. 2.

*A pozsonyi káptalan előtt az egy nemzetségbeli Olgyayak és Bánkvataiak meg-
egyeznek, hogy olgyai és bánkvatai birtokaikat nem idegenítik el.*

Alul chirographált (ABC) hártján (32,3×8,4+2,4 cm), alig olvasható szöveg. Pecsétje, mely fehér–piros zsinóron függött, elveszett. Hátlapon levéltári jegyzetek. DL 37464. (Olgyay cs. lt.). — **Kiadása (K):** HOKlt. 108. p. (102. sz.).

Capitulum ecclesie Posoniensis omnibus Christi fidelibus presentes litteras inspecturis salutem in Domino. Ad universorum noticiam serie presencium volumus pervenire, quod constituti coram nobis personaliter comes Farkasius et Petrus, filii Andree ac Andreas dictus Chuna, Nicolaus dictus [Thu]mb, Endere, filii Endere, Lampertus et Albertus, filii [Bu]drug¹ nobiles de Ogya, item Iohannes, filius Myxe, Iwan, filius Iacobi, [Iohannes], filius [K]adar, nobiles de Bankwota, [confessi sunt oraculo]o vive vocis, quod ipsi in linea generacionis proximiores [invicem essent ita, quod si aliquis] ex ipsis ab[sque heredum solacio decedere] contingerit, quod absit, extunc possessionaria porcio eiusdem ad [ean]dem lineam con[san]guineitatis seu generacionis [remaneat]. Ita tamen, [quod ullus] ipsorum sine scitu alterius in possessionibus ipsorum hereditariis — videlicet Ogya et Bankwota nominatis — perpetuare vel [ab ipsis] alienare non possit^a et unus ipsorum in persona alterius astare non possit, nisi ipsorum propriis in personis astiterint similiter coram nobis, tunc perpetuandi et ab ipsis alienandi habeant facultatem. Datum [feria sexta] proxima post dominicam Pasce, anno Domini M^o CC^o LXXX^{mo} octavo.

^a *Tévesen* possint.

¹ *K-ban tévesen* filii et Drug.

Megj.: J. Šedivý szerint hamis, mert az írásképe nem hasonlít a káptalan 13. század végi okleveleire, és valószínűleg valamikor 1350 és 1370/80 között íródhatott (Šedivý, *Schriftkultur* 74. p.). Vajon mi szükség lehetett egy ilyen oklevélre? Valószínűleg az egyik család idegen kézre jutatta a birtokait, amit a másik kifogásolt. Bánkvatai Pál 1374-ben eladta bánkvatai birtokrészeit (DL 6218.), ami bizonyára az Olgyayaknak nem tetszett. 1374-es év illeszkedik a Šedivý által meghatározott időszakba, sőt olyan panasz is előfordult ekkor, miszerint a pozsonyi káptalan hamis okleveleket állít ki (DL 25141.). Šedivý érvelése tehát jogosnak tűnik, de fura, hogy az

oklevelet — tudomásom szerint — senki se mutatta fel tiltakozásképpen az eladás ellen. — A szögletes zárójelbe tett részeket K-ból pótoltam.

9.

1289. február 14., Pozsony mellett

Domonkos pozsonyi prépost előtt Kápolnai János és Olgay Leuka testvérei között Anna asszony — János lánytestvére és Leuka özvegye — nászhozományát és hitbérét illetőleg megegyeznek.

Hártán (16×8,4 cm). Hátlapon külzet (*Memorialis pro Toma et Scez contra Iohannem super solutione duarum marcarum in Assumpcione Beate Virginis*), kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37465/1. (Olgay cs. lt.). — **Másolata:** DL 37465/2. (Uo.). — **Kiadása:** HOkt. 112–113. p. (107. sz.).

Nos, magister Dominicus, divina miseracione prepositus Posoniensis memorie commendamus, quod cum Iohannes, filius Farcasii de Capolna Tomam et Sceiz, filios Buchtus de Oya, super dote et rebus parafernalis^a sororis sue ^bdomine Anne^b, relicte Leuce, fratris predictorum Tome et Scez coram nobis traxisset in causam, et licet aliquantulum fuisset disceptatum inter partes, ad ultimum tamen mediantibus probis viris ad talem pacis unionem devenerunt, sicut partes nobis retulerunt oraculo vive vocis, quod pro dote et rebus parafernalis^a dicte domine Tomas et Scez solvent ipsi Iohanni in Assumpcione Beate Virginis proxime ventura¹ duas marcas coram capitulo Posoniensi — decem pensas pro marca computando — quibus solutis predictus Iohannes reddet ipsos Tomam et Scez per litteras discretorum virorum, videlicet capituli Posoniensis, penitus expeditos et absolutos in premissis et occasione premissorum. Hoc non pretermittendo, quod si quispiam viros memoratos impeteret racione dotis et rerum parafernalis^c predictarum coram quocumque iudice delegato vel ordinario ex proximis, consanguineis et cognatis ipsius Iohannis, extunc idem Iohannes expedire tenebitur eosdem propriis sumptibus et expensis. Addicimus eciam, quod quandam ancillam nomine Cuz, traditam cum dicta domina, non petet a Toma et Scez memoratis — cum eandem non possideant — [s]ed vendicabit^d eam a possidente ancille supra dicte et in hoc iidem^e ipsi Iohanni contradictores non existent nec rebelles. Ad hec, si ipsum terminum obmitterent in solvendo, penam dupli incurrant occasione et dilacione quibuslibet posthabitis et delegatis. Datum

apud Posonium, in die sancti Valentini martiris, anno Domini M^o CC^o LXXX° VIII°.

^a *A kéziratban parefarnalibus.* ^{b-b} *Sor felett.* ^c *A kéziratban parefarnalium.* ^d *Valószínűleg vindicabit helyett.* ^e *Tévesen idem.*

¹ [1289.] aug. 15.

10.

1291. január 22.

A pozsonyi káptalan előtt (a Hont-Pázmány nb.) Buken lányának és annak fiának, Farkasnak — akik (Olgyay) Péter felesége ill. fia — adományozza Hódi falut.

Átírása: Pozsonyi kápt., (1354. febr. 2. előtt). DL 37466. (Olgyay cs. lt.). Ld. 33. sz. — **Tartalmi átírása:** Az átíró oklevélről készült tart. átírás, mely egy több oklevélt tartalmazó 19. száradai másolatban található. DL 68610., 8. p. (Bartal cs. lt. 2.). — **Kiadása:** HOKlt. 125–126. p. (120. sz.), Á alapján.

Universis Christi fidelibus presentes litteras inspecturis capitulum ecclesie Posoniensis salutem in Domino. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod constitutis coram nobis comite Buken, filio comitis Buken ab una parte et magistro Petro, filio Andree, genero eiusdem comitis Buken pro domina uxore sua, filia comitis Buken et Farkasio, filio suo ab altera, idem comes Buken est confessus viva voce, quod ipse quandam possessionem suam Hudy vocatam apud ecclesiam sancti regis Stephani existentem iuxta Sard a parte orientali, a parte vero septemtrionali terras udvornicorum Gune, scilicet filii Chete et suorum cognatorum, et a parte orientali terram filiorum Vy de Galantha, a parte meridionali terras Iowanka, filii Leeg, a parte vero superiori eciam ab occidente terras Isaac et cognatorum suorum, sicut dicitur, adiacentem sub eisdem terminis et metis, quibus comes Buken, pater eiusdem comitis Buken dinoscitur possedisse, dedisset, donasset et tradidisset predicte domine, uxori magistri Petri, filie sue et Farkasio, filio eiusdem Petri et per eos suis heredibus heredumque suorum successoribus^a perpetuo possidendam; obligando se, quod quicumque processu temporum sive filius eiusdem comitis Buken, sive cognati, aut eciam extranei prenominatam dominam et Farkasium aut ab eis descendentes racione predicte possessionis attemptaret impetere vel vexare, extunc idem comes Buken

tenebitur eos expedire cum alia possessione sua ad suam porcionem propriam pertinente. In cuius rei memoriam ad petitionem utriusque partis presentes litteras nostras concessimus sigilli nostri munimine roboratas. Datum secundo <die> Agnetis, anno Domini M^o CC^o LX^oX^oX^o primo.

^a *Tévesen* successorum.

Megj.: J. Šedivý az oklevelet írásképe alapján hamisnak tartja, és szerinte a 14. század felében készült (Šedivý, *Schriftkultur* 74. p.). A korroboráció és datáció teljes hiánya (amely a pozsonyi káptalan okleveleire nem jellemző), továbbá az a tény, hogy az Olgyayak Hódi falura vonatkozó birtokviszonyairól ezen kívül — tudomásunk szerint — semmilyen más adattal nem bírunk, ill. hogy Hódi Andics halála után nem szerepel birtokai között (vö. 35. sz. és DL 4339.), valóban kétséget ébreszt az oklevél hitelességével kapcsolatban. Emiatt gyanúsnak tekinthető.

11.

1291. augusztus 26., [Pozsony]

III. András király az Olgyayak és Magyariak kérésére átírja és megerősíti IV. László király 1281. augusztus 30-án kelt privilégiumát és 1284. január 10-án kelt nyílt oklevelét.

Átírása (Á): 1. Pozsonyi kápt., 1360. ápr. 15. DL 37462/1. (Olgyay cs. lt.). Ld. 42. sz. 2. Pozsonyi kápt., 1772. máj. 11. Ld. M1. — **Másolat:** 1. SNA, Pozsonyi kápt. hh. lt., Protocollum 54., 485–487. p., Á2 alapján. 2. DL 37462/2. (Olgyay cs. lt.). 3. DL 68610., 5–6 p. (Bartal cs. lt. 2.). — **Említése:** Bánffy Miklós pozsonyi ispán, 1467. nov. 9. DL 37524. (Olgyay cs. lt.). — **Kiadása:** HOKt. 129–130. p. (124. sz.). — **Regesztája:** 1. Reg. Arp. II/4. 75. p. (3802. sz.). 2. UBB II. 250. p. (364. sz.).

Andreas, Dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Galicie, Lodomerie, Comanie Bulgarieque rex omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in vero Salvatore. Universorum noticie tenore presencium volumus fieri manifestum, quod cum nos Deo propicio solium et gubernaculum regni nostri iure geniture adepti fuissetus et elevato vexillo amotoque^a exercitu nostro generali contra ducem Austrie, capitalem inimicum nostrum et regni nostri ad repellendam iniuriam regno nostro illatam processissetus et demum devastato regno ipsius ducis Austrie^b ordinataque ac ffirmata^b perpetua pace cum eodem duce ad civitatem nostram Posoniensem accessissetus, Farcasius et Petrus, filii

Andree, Iohannes, filius Mixe, Andreas, filius^c Endre, de Ogia, Petrus, filius Kato, Moius, filius Simon et Iohannes, filius Vros de Magiary ad nostram accedentes presenciam exhibuerunt nobis privilegium et litteras patentes domini Ladislai, regis, karissimi fratris nostri patruelis inclite recordacionis super exempcione sui et universonum cognatorum suorum confecta petentes cum instancia, ut ipsum privilegium et patentes litteras ipsius domini Ladislai, regis rata habere et nostro dignemur privilegio confirmare, cuius quidem privilegii^d tenor talis est: *Következik IV. László 1281. aug. 30-án kelt privilégiuma (ld. 5. sz.).* Ceterum eciam tenor litterarum patencium eiusdem domini Ladislai, regis, karissimi fratris nostri demum collatarum talis est: *Következik IV. László 1284. jan. 10-én kelt nyílt oklevele (ld. 6. sz.).* Nos itaque petitionibus ipsorum predictorum nobilium iustis, legitimis et modestis favorabiliter inclinati cognoscentesque petitiones ipsorum fore iustas et condignas ipsum privilegium et patentes littera[s] domini Ladislai, regis, fratris nostri patruelis non abolita, non abrasa, non cancellata, nec in aliqua sui parte viciata, rata habentes et accepta, de verbo ad verbum presentibus inseri faciendo auctoritate presencium confirmamus duplicis sigilli nostri munimine roborando. Datum per manus discreti viri magistri Teodorii, Albensis ecclesie prepositi, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno Domini millesimo CC^o nonagesimo primo, regni autem nostri anno II°, septimo Kalendas Septembris.

^a *Talán* motoque helyett. ^{b-b} *Az írnok először, úgy tűnik, ordinataque affirmata-t írt, majd később, a hibáját észrevéve egy ac szót helyettesítő c-t pótolta a két ff betű fölé.* ^c *Sor felett.* ^d *Tévesen privilegi.*

Megj.: Á2 szerint eredetije hátyára íródott.

12.

1293. március 22.

A pozsonyi káptalan előtt Olgay Tamás Petresföld háromnegyedét 12 bécsi széles dénármárkáért örök jogon eladja Olgay Péternek és Farkasnak.

Másolata: DL 37569. (Olgay cs. lt.), Csenkey Imre pontatlan másolata (*Ex actis antiquis successorum familiae Sápy transcripsit Emericus Csenkey.*), rövidített és hiányos szöveg.

Anno 1293. In dominica Ramis palmarum coram capitulo Posoniensi Thoma, filio [Buhtus]¹ de Ouga ab una parte et magistro Petro, filio Andreae de eadem Ouga pro se et pro comite Farkasio, fratre suo ab alia, idem Thomas est confessus

viva voce, quod ipse terram Petresfölda vocatam, quam Sándor et filii sui, Andreas, filius Michaelis, Petrus ac Ioannes, filii [Nicolai² ...], eidem Sándor pro morte Cosme, filii Conradi, cognati sui in redemptionem possessionariorum portionum suarum {sibi} dederunt, reddiderunt perpetuo in filios filiorum, jacentem circa terram eorundem Sándor et filiorum suorum a parte superiori et ex parte inferiori juxta terram filiorum Pouse [...] a fossato terrae Gumba vocatae ad molendinum Nicolai, filii olim {de} Poche^a, apud aquam Kisgembiled vocatam in quatuor partes aequales dividendo tres partes ejusdem terrae cum omnibus utilitatibus et pertinentiis suis universis praefatis magistris Petro et comiti Farkasio acceptis duodecim marcis latorum denariorum Viennensium vendidissent in filios filiorum perpetuo possidendam, quartam partem ejusdem terrae solummodo sibi ipsi reservando; obligando se, quod quicumque processu temporum eosdem Petrum et Farkasium aut eorundem haeredes ratione praedictae terrae molestare attentaverit, extunc idem Thomas tenebitur eos expedire propriis laboribus et expensis. In cuius rei memoriam ad petitionem partium praesentes nostras concessimus litteras, sigilli nostri munimine roboratas. Anno Domini^b in dominica Ramis palmarum.

^a Bizonyára filii olim Pouse helyett. ^b Évszám nélkül.

¹ Ekkortájt az Olgyay családnak csak egy Tamás nevű tagja volt, akinek apját Buhtusnak hívták (vö. pl. 6. és 9. sz.) ² Ld. DL 40599.

Megj.: A szögletes zárójelbe tett részek itt azok a hiányzó részek, melyeket Csenkey vízszintes vonalakkal jelölt.

13.

1304. augusztus 29.

A pozsonyi káptalan előtt Vatai Chonch saját és testvérei nevében, valamint László — aki testvérét, Pétert is képviselte –, Kisolgyay (?) Fülöppel és társával Chenkez fia Benedek özvegyének, Floris asszony hitbére, hozományra és leánynegyede ügyében megegyeznek.

Másolata (M): DL 37570. (Olgyay cs. lt.). — **Kiadása:** RDSlov. I. 158. p. (329. sz.). — **Regesztája:** 1. AOKlt. I. 315–316. p. (646. sz.). 2. CDHung. VIII/6. 185–186. p. (CLXXXII. sz.).

Universis Christi fidelibus praesentes litteras inspecturis capitulum ecclesiae Poseniensis salutem in Domino sempiternam. Ad universorum notitiam tenore praesentium volumus pervenire, quod constituti personaliter coram nobis Chonch, filius Pauli pro se et pro fratribus suis, scilicet Iohanne, Gregorio et Sebe de Vata, Ladislaus, filius Martini de eadem pro se et pro fratre suo, Petro ex una parte, Philippus, filius Laurentii de Kusoga et comes Farkasius de Óga, Dominicus, filius Yaps de Bud, Michael, filius Simonis, cujus mater Floris nominabantur, ex altera sunt confessi, quod licet mota fuerit materia quaestionis inter ipsos super dote et dotalitiis dominae Floris — uxoris Benedicti, filii Chenkez, quae postmodum fuit tradita Simoni supra dicto — et super quarta filiae ejusdem dominae Sydoerus vocatae et diu fuissent altercati coram domino praeposito, praelato nostro, ad ultimum tamen mediantibus probis viris in talem pacis concordiam devenissent, quod idem Chonch, Iohannes, Sebe, Gregorius, Ladislaus et Petrus supra dicti eisdem comiti Farkasio, Philippo, Dominico, Michaeli et Iohanni, filio Michaelis^a pro dote et dotalitiis supra dictis ac pro quarta solvissent quinque marcas, quarum quinque marcarum duas partes filii Pauli supra dicti et tertiam partem filii Martini persolverunt. Quam summam pecuniae idem Philippus, comes Farkasius, Dominicus, Michael plenarie <se> recepisse et habere sunt confessi et sic eosdem Chonch, Paulum, Iohannem, Gregorium, Sebe et Ladislaum et fratrem suum, Petrum supra dictos pro dote et dotalitiis ac pro quarta supra dictis reddiderunt omnino liberos et expeditos; obligantes se, quod quicumque^b processu temporum eosdem Chonch et fratres suos ac alios supra dictos ratione dotis vel quartae vellent forsitan impetere vel vexare, extunc idem comes Farkasius ac alii supra dicti tenebuntur eosdem expedire propriis laboribus et expensis. Datum in die Decollationis Sancti Iohannis Baptistae, anno Domini millesimo trecentesimo quarto.

^a Az oklevélben csak itt fordul elő. ^b Tévesen quocunq̄ue.

Megj.: Az eredetijének M szerint függőpecsétje volt.

14.

1306. augusztus 18.

A pozsonyi káptalan előtt Kanta és János a Kenderföldön található 16 holdat 10 márkáért az Abonyiak beleegyezésével eladják Olgyay Péternek.

Átírása: Pozsonyi kápt., 1359. aug. 20. DL 37467. (Olgay cs. lt.). Ld. **41.** sz. — **Tartalmi átírása (TÁ):** Bebek István országbíró, 1364. máj. 6. Á alapján. DL 5166. (Acta eccl. Poson 21-4). — **Kiadása:** RDSlov. I. 195. p. (421. sz.). — **Regesztája:** AOKlt. II. 34. p. (62. sz.).

Universis Christi fidelibus presentes litteras inspecturis capitulum ecclesie Posoniensis salutem in Domino sempiternam. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod constituti personaliter coram nobis Kanta^a, filius Neeth^b tam pro se, quam pro Iohanne, filio suo, Mark pro se et pro Mour^c, patre suo ac Michaele, fratre suo ex una parte, magister Petrus de Ouga^d ex altera, iidem Kanta^a et Mark sunt confessi, quod ipsi illa sedecim iugera, que a populis ville Abani^e ad porcionem suam habuerunt circa Lapser in Kenderfeld existencia, eidem magistro Petro et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus cum omnibus utilitatibus suis vendiderunt pro decem marcis plene ab eodem receptis perpetuo iure possidenda et habenda; obligantes se, quod quicumque processu temporum eundem magistrum Petrum vel suos heredes heredumque suorum successores ratione predictorum sedecim iugerum vellet forsitan impetere vel vexare, extunc Kanta^a et Mark predicti tenebuntur eundem magistrum Petrum et suos heredes expedire propriis laboribus et expensis; presentibus Blasio, Iohanne, filio Chile, Iohanne, filio Nicolai, Bartol, filio Bezew, Iata, Muzka, Michaele, filio Benedicti, Marco, filio Farkasii, Petro, filio Mathei, Andrea, filio Pauli, Benedicto, filio Watath et Bug de Abani ac bona voluntate consencientibus et permittentibus. In cuius rei testimonium nostras concessimus litteras sigilli nostri munimine roboratas. Datum feria quinta proxima post Assumptionem Virginis gloriose, anno Domini M^{mo} CCC^{mo} sexto.

^a *TÁ-ban* Kantha. ^b *Vagy* Neech. ^c *TÁ-ban* Mowr. ^d *TÁ-ban* Ogya. ^e *TÁ-ban* Abany.

15.

1308. május 25.

A pozsonyi káptalan előtt Olgay Péter és Farkas, valamint e Péter fiai, Fakó és Andics bánkvatai birtokrészeitket Simonföldre és Szokföldre felével szolgáljuknak, Kis Péternek adományozzák rokonaik és szomszédiak beleegyezésével.

Alul chirographált (ABC) hártán (32×11,7+4,6 cm). Piros zsinóron sérült függőpecsét. Hátlapon későbbi kézzel tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 1721. (Acta eccl. Poson 14-2). — **Átírása:** Pozsonyi kápt., 1359. máj. 6. DL 37571/1. (Olgay cs. lt.), szinte olvashatatlan. Ld.

38. sz. — **Tartalmi átirása (TÁ):** Bebek István országbíró, 1364. máj. 6. DL 5299. (Acta eccl. Posoniensis 14-6). — **Másolata:** DL 37571/2. (Olgyay cs. lt.), Á alapján hiányosan. — **Kiadása:** AO I. 150–151. p. (139. sz.). — **Regesztája:** 1. AOklt. II. 163–164. p. (367. sz.). 2. RDSlov. I. 256–257. p. (562. sz.). 3. *Ortway*, Pozsony III. 298. p., K nyomán.

[U]niversis^a Christi fidelibus presentes litteras inspecturis capitulum ecclesie Posoniensis salutem in salutis Largitore. Ad universorum noticiam tam presencium, quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod magister Petrus et Farkasius^b, filii Andree de Ogya unacum Fukone^c et Andich^d, filiis eiusdem Petri ab una, item Petrus, filius Tyburci^e Parvus^f nuncupatus^g, serviens ipsorum parte ab altera, coram nobis personaliter constituti iidem magister Patrus et Farkasius, Fuko^h et Andich^d memorati confessi sunt oraculo vive vocis, quod quia idem Petrus, filius Tyburci^e, serviens ipsorum ipsis fideliter et laudabiliter — tam per effusionem sui sanguinis, quam eciam per aliud servicium honorificum — a tempore iuventutisⁱ sue servivisset per serviciumque eius non dampnum, sed semper honorem et utilitatem perceperissent, quandam possessionariam porcionem ipsorum hereditariam, videlicet totalem porcionem eorum in possessione Bankuatha^j existentem unacum locis sessionalibus, terris arabilibus cultis et incultis, fenetis, pascuis pecorum et generaliter cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis cum quibusdam duabus particulis, videlicet cum recta dimidietate terre Symonfelde nominate a parte possessionis nobilium de Tonkuatha^k et Beluatha^l — cuius mete incipiunt iuxta metas nobilium de villa Chenkez et transeunt^m penes possessiones nobilium de Tonkuatha^k et Beluatha^l predictorum et tenduntⁿ usque metas ville Leg^o — similiter cum recta dimidietate terre Zokfelde^p nominate a parte possessionis nobilium de villa Zaz — cuius mete incipiunt iuxta metas prefate possessionis Banuatha^j et transitⁿ penes possessionem nobilium predictorum de villa Zaz^q, tendit usque metas ville Leg^o memorate — similiter cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis earundem universis prelibato Petro, filio Tyburcii, servienti ipsorum et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus cum permissione et consensu omnium generacionum et proximorum suorum coram nobis personaliter astancium — videlicet Andree dicti Chuna, Nicolai dicti Thumb, Endre, filiorum Endre, Lamperti et Alberti, filiorum Budrug^r, Thome, filii Buhtus nobilium de Ogya predicta — item de consensu et bona voluntate omnium vicinorum et commetaneorum eiusdem possessionis — videlicet Hermani, Andree et Thome, filiorum Balka de eadem Banuata^j, Gregorii, filii^s Pauli, Lachk, filii Martini, Nicolai et Pauli, filiorum Sebe, Iacobi, Andree et Laurencii, filiorum Iohannis et Heem nobilium de villa Chenkez ac Petri, filii Georgii de Kysuatha^j et Iohannis Nigri de Beluatha^l — similiter coram nobis personaliter

astancium dedissent, donassent et tradidissent iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pariter et habendas, ymo dederunt et donaverunt coram nobis. Obligarunt se nihilominus iidem magister Petrus cum filiis suis memoratis et Farkasius, quod quicumque successu temporum ipsum Petrum vel suos heredes heredumque suorum successores ratione predictarum possessionarium porcionum vellet forsitan molestare, extunc ipsi et sui heredes eundem Petrum suosque successores tenebuntur expedire ab omnibus et defensare propriis eorum laboribus et expensis. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes litteras nostras cum alfabeto per medium intercisas pendentis sigilli nostri autentici munimine concessimus roboratas. Datum sabbato proximo post festum Ascensionis Domini anno eiusdem M^o CCC^o octavo.

^a Egy sor mélységűre tervezve. ^b *TÁ-ban* Farcasius. ^c *TÁ-ban* Fakone. ^d *TÁ-ban* Andych. ^e *TÁ-ban* Tyburcii. ^f *TÁ-ban* Kys. ^g *Tévesen* noncupatus. ^h *TÁ-ban* Fakow. ⁱ *Tévesen* iventutis. ^j *TÁ-ban* Bankwatha. ^k *TÁ-ban* Tonkwatha. ^l *TÁ-ban* Belwatha. ^m *Tévesen* transit. ⁿ *Tévesen* tendit. ^o *TÁ-ban* Leegh. ^p *TÁ-ban* Zokfeulde. ^q *TÁ-ban* Zaaz. ^r *TÁ-ban* Bodrugh. ^s *Tévesen* fili. ^t *TÁ-ban* Kyswatha.

16.

1309. szeptember 6.

A pozsonyi káptalan előtt Olgay Chuna András — a beszélő kort még el nem érő fia, Pál nevében is — és Miklós — akik testvérüket, Endrét is képviselték — Olgay Lamperttel egy szolgáról, Kusue Miklósról, valamint bánkvatai és magyari birtokaikról a leírt módon intézkednek.

Átirása: Pozsonyi kápt., 1360. máj. 1. DL 37572/1. (Olgay cs. lt.). Ld. 45. sz. — **Másolata:** DL 37572/2. (Uo.), hiányos (a már nehezen olvasható Á-ról készült). — **Kiadása (K):** AO I. 179–180. p. (166. sz.), hibákkal. — **Regesztája (R):** 1. AOkt. II. 324–325. p. (737. sz.). 2. RDSlov. I. 303–304. p. (687. sz.). 3. *Ortvay*, Pozsony III. 299. p., K nyomán.

Un[iv]ersis Christi fidelibus [presente]s [li]tteras inspecturis capi[tulum ecclesie Posoniensis] salutem in Domino sempitern[am]. Ad [univ]ersorum noticiam tenore p[re]sencium volumus pervenire, [quod constituti personaliter] coram [no]bis An[dreas] Chuna et Nicolaus, frater eius, filii Endre de Ogya pro se et pro Endre, fratre ipsorum [ac P]aulus, [filius] eiusdem Andree — qui nondum habuit etatem loquendi, [sed] pater eius respon[debat pro] eodem — ex una parte, Lampertus, filiu[s] B]odrug similiter [de] Ogya [ex] alt[er]a, [ii]dem Andreas et Nicolaus [sunt]

confessi [viva voce, quod ipsi] quendam servum [e]orum [here]dita[r]ium nomine Nico[laum] Kusue, filium [Du]oka, qui [presenci]al[iter] aderat et se servum [ipsorum] asserabat, [ei]dem La[m]perto [in qua]dam possessione Bankvatha [vocata] ipsum Lamper[tum de] iure attingente^a, scilicet fundum [curie ... iugera] terrarum arabilium cum omnibus utilitatibus [suis et pertinentiis] vendidissent [et tradidissent. Quam possessionem B]ankvatha vocatam dictus Lam[pertus ... et ...] cognatorum suorum [Nicolai, Michaelis] et Ladislai, filiorum [Alberti¹ ... domine ..., matris ipsorum], dicto Andree Chuna a[ssignavit] [perpetuo] iure p[ossi]dendam [ta]li [modo], quod sepe [dictus Lampertus] pro [por]cione dictorum [filiorum suorum] in eadem possessione Bankva[th]a vocata totam [porcionem suam] in villa Magyar ipsum Lampertum atting[entem] Nicolao et fratribus suis supra dictis] in concambium sepe dicte possessio[nis] Bankvatha as[signavit] in] perpetu[um] possidendam. Quam ordinacionem tam A[ndreas Ch]una et Nicolaus, [quam Lampertus s]uperi[us] nominati ex bona volunta[te, consilio] et favore [cognatorum ipsorum], videlicet comitis Farcasii, filii Andree, Far[casii] et And[ich, fil]iorum Petri, fratris [eiusdem comitis] Fa[rcasii] ac Nicolai [et fratrum suorum] pred[ictorum], qui [prese]ncialiter [a]d[erant, o]rdinaverunt. [Pretere]a [se]pe dictus [Lamper]tus [Nicolau]m superius [nominatum ... in presen]cia proborum virorum [...]actorum perpetue tradidit [li]ber[tati ...], ubicumque vel apud quemcumque residendi, serviendi [et commorandi voluerit, liberam habe]at facultatem; obligando se iidem Andreas [et Nicolaus, quod quicumque] processu temporum eundem [Lampertum] vel suos [successores ... forsitan ve]l lent molestare, extunc iidem [et eorum successores tenebuntur] expedire propriis [labor]ibus et expensis. [In cuius rei memoriam presentes conce]ssimus litteras [si]gilli nostri m[unimine] rob[oratas]. D[atam] sabbato [proximo ante f]estum Nativitatis [Bea]te Virginis glo[riose], anno [Domini] millesimo [CCC^o] nono.

^a *Tévesen* attingentem.

¹ *Vö. pl. 18. sz.*

Megj.: Az oklevél a 19. században még jobb állapotban lehetett, ugyanis első kiadásában (K) sok olyan szót találunk, amelyek ma már olvashatatlanok. A gond csak az, hogy sok hibát tartalmaz (ezeket R2 már javította), ezért nagyon kritikusan kellett eljárnunk.

17.

1313. április 22.

A pozsonyi káptalan előtt Magyar Péter az összes magyar birtokainak harmad részét mostohatestvérének, Mátyásnak adományozza rokonai beleegyezésével.

Átírása: Pozsonyi kápt., 1513. nov. 4. < Ua., 1517. máj. 15. DL 37468. (Olgyay cs. lt.). —

Kiadása: RDSlov. I. 466. p. (1092. sz.). — **Regesztája:** AOklt. III. 218. p. (485. sz.).

Universis Cristi fidelibus presentes litteras inspecturis capitulum ecclesie Posoniensis salutem in salutis Largitore. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod constitutus personaliter coram nobis Petrus, filius Iacobi de villa Magyar, sicut dixit, ab una parte, Mathias vero, frater eiusdem ab un[a] m]atre, patre vero ex alio natus ab altera, idem Petrus est confessus oraculo vive vocis, quod ipse propter prerogativam dileccionem eiusdem Mathie, fratris sui terciam partem omnium possessionum suarum^a inter terras eiusdem ville Magar existe[nc]ium, sicut dixit, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis cum permissione filiorum suorum et bona voluntate eorundem, videlicet Stephani et Nicolai ac cognatorum suorum, scilicet Nicolai, filii Berke¹ et Nicolai, filii Michaelis presencium^b et Gregorii, filii eiusdem Nicolai, prout dixit, dedisset, donasset et tradidisset iure perpetuo irrevocabiliter in filios filiorum possidendam, habendam et tenendam huiusmodi obligatione nichilominus interposita, quod si aliquis de filiis suis, aut eorum successores, [s]ive cognati eorundem ratione ipsius^c tercie partis^c supra dicte possessionis eundem Mathiam aut suos heredes heredumque suorum successores vellent forsitan molestare, extunc ante litis ingressum quindecim marcas eidem Mathi[e] et suis successoribus dare et solvere tenerentur. In cuius rei testimonium presentes concessimus litteras [si]gilli nostri munimine roboratas. Datum dominica pro[xim]a [ante] festum Beati Georgii martiris, anno Domini M^o CCC^o XIII°.

^a *Tévesen* suorum. ^b *Tévesen* presentibus. ^{c-c} *Tévesen* tercia parte.

¹ *Talán* Benke helyett, vö. DL 40599.

*

DL 37469. alatt egy újkori másolatban fennmaradt, tévesen 1318. febr. 24-re datált oklevelet találunk. Erre egyrészt a korhűtlen tartalmából következtethetünk, másrészt abból, hogy az oklevélnek fennma-

radt az eredetije is (ld. 37. sz.), melyből egyértelműen kiviláglik, hogy a pontos keltezés 1358. szept. 23. A hibás másolatról két helyen jelent meg regesztá — AOkt. V. 111. p. (268. sz.) és RDSlov. II. 185. p. (383. sz.) — de egyik sem figyelmeztet a tévedésre.

18.

1322. április 2.

A pozsonyi káptalan előtt Olgyay Endre fiai szükségből 48 bécsi széles dénármárkáért eladják Tyburcus fia Kis Péternek bányavatai birtokrészeit rokonaik és a birtokrész szomszédjainak beleegyezésével.

Átírása: 1. Pozsonyi kápt., 1359. máj. 6. DL 37470/1. (Olgyay cs. lt.), szinte olvashatatlan. Ld. 39. sz. 2. Pozsonyi kápt., 1772. máj. 11. Ld. M1. — **Másolata (M):** 1. SNA, Pozsonyi kpt. hh. lt., Protocollum 54., 488–490. p., Á2 alapján. 2. Udvardy Szundy Mihály hiteles másolata, 1779. jún. 8. DL 37470/2. (Olgyay cs. lt.). Bár nem említi, de egyértelműen Á2 (vagy M1) alapján készült. — **Regesztája:** 1. AOkt. VI. 190. p. (510. sz.). 2. RDSlov. II. 342–343. p. (776. sz.).

Universis Christi [fidelibus presentes] litteras inspecturis capitulum ecclesie [Pozsoniensis] salutem in salutis [Largitore]. Ad universorum noticiam tam pre[sencium], quam futurorum [harum serie] volumus per[venire, quod cons]tituti coram nobis [perso]naliter A[ndreas dictus] Chuna^a unacum Paulo^b, filio suo et [Andreas¹ similiter cum Iohanne], filio suo ac Nicolaus dictus Thumb^c, filii [Andree¹] de Ogya ab una parte [ac Petrus, filius] Tyburci [Parvus] nuncupat[us] ab altera, iidem Andreas et Endre^d ac filii eorum memorati et Nico[laus] dictus [Thu]mb^c [sunt con]fessi [oraculo vive vocis], quod ipsi nece[ss]itate [com]puls[i] [tota]lem porcionem eorum^e possessionariam, [quam] in possessione Bankuatha^f nuncupata^g habere dignoscuntur, cum totali porcione Lamperti, [que ei]dem Andree titulo empconis perpetuata [exstitisset]^h — que quidem porciones faciunt dimidietatem totalis ipsius possessionis Bankuatha^f — cum areis seu locis [essionalibus], a[gris, aquis, fenetis, pascuis pecorum] ac certis utilitatibus et pertinen[ciis suis u]nivers[is]ⁱ ad [ean]dem dimi[di]etatem possessionarie porcioni spectatibus^k cum quibusdam du[abus] par[ticulis, videlicet cum vera] dimi[di]etate terre Symon[fe]lde^l nominate [a parte possessionis Pod, filii Georgii] de Kysuatha^m — cuius mete incipiunt iux[ta] meta[s] nobilium de vil[la] [Chenkez et transeunt]ⁿ penes eandem [possessionem me]morati [Petri, filii Georgii ante dicti, usque] metas ville Leg^o — et simil[iter] cum [vera]^p

dimidietate terre Zokföld nominate a par]te possessionis prenominati Petri, [filii Ge]orgii — [cuius mete incipiunt iuxta metas prefate possessionis Bankuath]a^f et transeunt^g pe[nes ean]dem [possessionem sepe fati Petri, filii Georgii ten]dunt^f usque metas [predicte ville] Leg^g — [simulcum omnibus suis uti]litat[ibus et] pertinenciis earundem [u]niversis prelipato^l Petro, fil[io] Tyb[ur et per eum] suis [heredibus heredumque suorum successoribus pro 48 marcis latorum denariorum Vienensium] — marcam quamlibet cum singulis decem pensis computando — [coram nobis ab eodem plene levatis et rehabi]tis cum permi[ss]ioneⁿ [et consensu o]mnium [generacionum et proximorum] suorum coram [nobis] personaliter asstancium — videlicet magistrorum Fu[konis^v et Andich, filiorum P]etri, Nicolai, Michaelis et Ladislai, filiorum [Alberti, Nicolai, filii Thome n]obilium de Og[ya — item de consensu et bona voluntate omnium vicinorum [et com]-metaneorum [eiusdem] possessionis — videlicet Hermani^w, Andree, Th[o]me, filiorum [Balka] et Stephani, filii eiusdem Andree, filii Balka^x, Pauli, Iohannis, Petri et Michaelis, [filiorum di]cti [Germ]jani de prefata Bankuatha^y, Iacobi, Andree et La[urencii, filiorum Iohannis], Gregorii, filii Pauli, Dominici et Pauli, filiorum eiusdem Gregorii, Nicolai e[t P]auli, [filiorum] Sebe^z, ^{aa}Nicolai, Thome, Iohannis et Simonis, fi[lia]rum Heem^{aa}, Lakch^{bb}, filii Martini nobilium de villa Chenkez^{cc} ac sepe nominati Petri, filii Georgii de Kysuatha^{dd}, Geurke^{ee}, filii Petri de Beluatha^{ff} — similiter coram nobis personaliter asstancium^{gg} libere [ven]-didissent et tradidissent, immo vendid[erunt], dederunt et tradiderunt coram nobis i[ure] perpetuo et irrevocabiliter possidend[as], tenendas pariter et habendas; [obligando se], quod quicumque successu temporum [eundem Petrum] aut suos heredes heredumque suorum successores racione predictarum^{hh} [possessio]narium porcionum pro quacumque ca[usa de modo et] racione dotis seu rerum [par]afernalium et quarte puellaris v[ellent] forsitan molestare, extunc iidemⁱⁱ [An]dreas et Paulus, filius suus, ac Endre et Iohannes, filius suus, ac Nicolaus dictus T[humb]^{jj} cum suis heredibus heredumque suorum [su]ccessoribus tenebuntur^{kk} expedire propriis eorum laboribus et expensis. In cuius rei memori- am perpetuamque firmitatem presentes litteras nostras cum alphabeto per medium intercisas pendentis sigilli nostri autentici munimine concessimus roboratas. Datum feria sexta proxima ante dominicam Ramis palma[rum], anno Domini M^o CCC^o vigesimo secundo.

^a *MI-ben Csuna.* ^b *MI-ben hibásan Thoma.* ^c *MI-ben hibásan Clemens.* ^d *MI-ben hibásan filii Andree.*

^e *MI-ben eorundem.* ^f *MI-ben Bankwata.* ^g *Tévesen noncupata, MI-ben hiányzik.* ^h *MI-ben hibásan Andre.* ⁱ *Tévesen extitissent.* ^j *MI-ben hibásan unacum.* ^k *Tévesen exspectantibus.* ^l *MI-ben hibásan Aponföldre.* ^m *MI-ben Kis Watha.* ⁿ *Tévesen insula.* ^o *MI-ben Légh.* ^p *Tévesen meta.* ^q *Tévesen transit.*

^r *Tévesen tendit.* ^s *M1-ben Legh.* ^t *M1-ben helyesen prelibato.* ^u *M1-ben hibásan promissione.* ^v *M1-ben Fokonis.* ^w *M1-ben Germani.* ^x *M1-ben Bolko.* ^y *M1-ben Bankvatta.* ^z *M1-ben Debe.* ^{aa–aa} *M1-ben hibásan Nicolai, Thome filiorum et Simonis filiorum Licerni.* ^{bb} *M1-ben hibásan Ladislai.* ^{cc} *M1-ben Chenkes.* ^{dd} *M1-ben Kiswata.* ^{ee} *M1-ben Gurke.* ^{ff} *M1-ben Belwata.* ^{gg} *M1-ben astantium.* ^{hh} *M1-ben előtte et pretextu is.* ⁱⁱ *M1-ben idem.* ^{jj} *M1-ben hibásan Thomas.* ^{kk} *M1-ben előtte sine altercatione is.*

¹ *Helyesen Endre, ld. alább.* ² *Ld. 16. sz.*

Megj.: Az oklevél olvashatatlan részeit M1-ből pótoltam, de előtte annak szövegét alapos kritikának vettem alá, ugyanis egyértelműen több pontatlanságot is tartalmaz. Csak a hibákat és az eltérő névalakokat lábjegyzeteltem. — Eredetije M1 szerint hártýára íródott.

19.

1339. augusztus 6.

A pozsonyi káptalan tudatja, hogy előtte egyrésztől Márton dömösi prépost, másrésztől [Olgyay] János és Péter fia Beke — aki urát, Olgyay Chuna Andrást képviselte — a köztük zajló perek ügyében megegyeztek.

Hártýán (24,6×10,2 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma; levéltári jegyzetek. DL 37471. (Olgyay cs. lt.). — **Regesztája:** AOKlt. XXIII. 223–224. p. (470. sz.).

Capitulum ecclesie Poseniensis significamus, quibus expedit, universis, quod honorabili viro domino Martino, Demesiensis ecclesie preposito, fratre nostro ab una, ab altera vero Iohanne, filio^a Endere et Beke, filio^a Petri, filii Buryu personaliter in nostri presencia^b constitutis propositum unaminiter et concorditer per eosdem extitit et relatum, quod ipsi omnes causas hactenus in forma litigii inter ipsum dominum Martinum, prepositum ab una et ipsum Iohannem, filium Endere ac comitem Andream dictum Chuna de Ougya ab altera ventilatas^c, que fuerant per ipsum dominum Martinum, prepositum attemptate, has inquam universas silencio perpetuo sopientes sedavissent, ita tamen, quod idem Iohannes, filius Endere pro se, ipse vero Beke, filius Petri pro dicto comite Andrea, domino suo semet ipsum onerando et obligando assumpserunt et permiserunt, quod ipsi Iohannes, filius Endere et dictus comes Andreas in festo Nativitatis Beate Marie nunc venturo proxime¹ eidem domino Martino, preposito triginta pensas latorum denariorum Wyennensium, quas eisdem mutui titulo concessaret idem dominus prepositus, dabunt pariter et persolvent. Quas si tunc non solverent Iohannes et

Andreas prenotati eidem domino preposito, extunc iidem Iohannes et Andreas contra eundem dominum prepositum penam triginta marcarum eidem domino preposito debendarum incurrent eo facto absque tamen iudicis porcione. Cuius quidem compositionis seriem, si dictus comes Andreas propter exnunc sui absenciam et litterarum procuratoriarum carenciam, quibus mediantibus dictus Beke pro ipso domino suo coram nobis comparere^d debebat, irritare in parte aut in toto niteretur et vellet, ipse Beke dictam penam solutionis per ipsum comitem Andream faciendo sponte in se sustulit et assumpsit. Datum feria sexta proxima post octavas festi Beati Iacobi apostoli, anno Domini M^o CCC^o XXX^{mo} nono.

^a Filios-ról javítva. ^b Utána com ab altera kihúzza. ^c Tévesen ventilari. ^d Tévesen comparuisse.

¹ [1339.] szept. 8.

20.

1344. november 15.

A pozsonyi káptalan tudatja, hogy kiküldte Tamás kanonokot a fekvőbeteg Ilo-na nemes asszonyhoz végrendeletének meghallgatása végett, aki mostani férjére, [Olgyay] Chuna Pálra hagyta — Pál birtokaiból őt megillető — hitbéréit.

Hártyán (17,7×7,8 cm). Hátlapon kerek pecsét töredékei, levéltári jegyzetek. DL 37472. (Olgyay cs. lt.). — **Kiadása:** AO IV. 465–466. p. (280. sz.), kihagyásokkal és téves dátummal (1344. nov. 5.). — **Regesztája:** 1. AOkt. XXVIII. 427–428. p. (756. sz.). 2. *Ortvay*, Pozsony III. 238. és 314. p., K alapján a téves dátummal.

Capitulum ecclesie Posoniensis significamus, quibus expedit, universis, quod cum nos ad instantem petitionem nobilis domine, domine Helene, relicte magistri Buda vel Petri de Szala in lecto egritudinis decumbentis pro audienda sua dispositione testamentaria discretum virum dominum Thomam, socium et concanonicum nostrum, virum idoneum in testimonium missemus, idem socius noster ad nos reversus retulit nobis, quod memorata domina Helena — mente sospiti^a — languida coram eo et aliis probis viris presentibus in sue ultime voluntatis eulogio inter alia sua disposita vel testata dotem suam, que ex porcionibus possessionariis Pauli dicti Chuna, moderni nunc mariti sui eam de iure contingit et contingere posset, eidem Paulo, marito et domino suo simpliciter, pure, penitus relaxando

dimisisset. Datum feria secunda proxima post octavas festi Omnium Sanctorum, anno Domini M^o CCC^o XL^{mo} quarto.

^a *Tévesen* sospita.

21.

1345. február 6.

A pozsonyi káptalan előtt Olgyay Fakó saját és elődei lelke üdvéért szolgálait, Suthma fia Pált és annak fiait, Mihályt és Miklóst feleségeikkel és mindkét nemű gyermekeikkel együtt felszabadítja.

Átírása: I. Lajos, 1345. okt. 18. DL 37473. (Olgyay cs. lt.). L.d. 26. sz. — **Regesztája:** AOkt. XXIX. 94. p. (92. sz.).

Universis Christi fidelibus presentem paginam inspecturis capitulum ecclesie Poseniensis salutem in vero salutis Largitore. Dum clemencia liberalis dominantis plus liberam quam coactam servitutem expetit famulantis, eundem ad fidem inducit firmiorem et ad obsequia efficit continua graciorem. Sane vir nobilis et honestus magister Fakou, filius Petri de Ougia in Chollokuz tum per successionem hereditariam quosdam homines nexibus servitutis irretitos habita divisione equivalente cum magistro Andich, fratre suo hominibus in eisdem sibi cessos et devolutos habere nosceretur, considerans^a se, quamquam quid modicum temporali sue utilitati, per tales tamen anime sue posse proficere nil saluti, Paulum, filium Suthma, Michaelum et Nicolaum, filios eiusdem Pauli simulcum uxoribus et pueris suis utriusque sexus genitis et gignendis pretextu Dei misericordis — qui voluntarium mage recepit sacrificium quam coactum^b — et sue ac suorum predecessorum redimi^c salutaris animarum {sue} nodis servitutis liberaliter penitus religatis, coram nobis astans propria in persona manumittens perpetue donavit libertati. In cuius manumissionis testimonium presentes appensione nostri sigilli consignatas prenominatis manumissis ad petitionis instanciam eiusdem magistri Fakonis duximus concedendas. Datum in dominica Esto mihi, anno dominice nativitatis M^o CCC^{mo} XL^{mo} quinto.

^a Consideratis-ról javítva. ^b *Tévesen* coactam. ^c *Valószínűleg* remedii helyett.

22.

(1345. augusztus 1. előtt)

Pál országbíró megparancsolja, hogy Ogya-i Chuna (dictus) Pál negyedmagával tegye le az esküt a pozsonyi káptalan előtt arról, hogy Kyrth-i Miklós fia András [1344.] november 16-án Challoukuz-ben nem engedte át neki két lovát zablákkal és nyergekkel együtt.

Említése: 1. Pozsonyi káptalan, 1345. aug. 1. Ld. 23. sz. 2. Pál országbíró, 1345. aug. 27. Ld. 24. sz.

23.

1345. augusztus 1.

A pozsonyi káptalan jelenti, hogy [Olgyay] Chuna Pál Kürti András ellen Pál országbíró parancslevelének megfelelően negyedmagával letette előtte az esküt.

Papíron (19,8×7,4 cm). Hátlapon külzet (*Super deposito iuramento per Paulum dictum Chuna in octavis festo Beati Iacobi memorialis.*), kerek zárópecsét töredékei, levéltári jegyzetek. DL 37474. (Olgyay cs. lt.). — **Tartalmi átirása:** Pál országbíró, 1345. aug. 27. DL 37475. (Olgyay cs. lt.). Ld. 24. sz. — **Regesztája:** AOklt. XXIX. 287. p. (467. sz.).

Nos, capitulum ecclesie Posoniensis damus pro memoria, quod Paulus dictus Chuna feria secunda, in octavis festi Beati Iacobi apostoli¹ contra Andream, filium Nicolai de Kyrth super eo, quod idem Andreas duos equos suos cum frenis et sellis feria tertia proxima post festum Beati Martini confessoris proxime preterita² ad equitandum in Challoukuz non concesserit, iuxta formam iudicii et seriem litterarum magnifici viri comitis Pauli, iudicis curie³ met quartus nobilibus sibi similibus coram nobis suum, ut debuit, deposuit iuramentum. Datum eadem die octavarum festi Beati Iacobi apostoli, anno Domini M^o CCC^{mo} XL^{mo} quinto.

¹ [1345.] aug. 1. ² [1344.] nov. 16. ³ Ld. 22. sz.

24.

1345. augusztus 27., Visegrád

Pál országbíró jelenti, hogy (Olgyay) Chuna Pál bemutatta neki a pozsonyi káptalan 1345. [augusztus 1-jén] kelt oklevelét.

Hártján (26×7,7 cm). Hátlapon külzet (*Pro Paulo dicto Chuna contra Andream, filium Nicolai de Kyrth in facto cuiusdam iuramenti memorialis*), doborpajzs alakú zárópecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37475. (Olgyay cs. lt.). — **Regesztája:** AOKlt. XXIX. 301. p. (493. sz.).

Nos, comes Paulus, iudex curie domini Lodovici, Dei gracia regis Hungarie damus pro memoria, quod cum nos in octavis festi Beati Stephani regis¹ in sede nostra iudiciaria pro faciendo causantibus iudicio sedissemus, Paulus dictus Chuna ad nostram personaliter accedens presenciam quasdam litteras capituli ecclesie Posoniensis anno in presenti confectas,² nobis demonstravit, in quibus evidenter conspeximus contineri, quod idem Paulus dictus Chuna feria secunda, in octavis festi Beati Iacobi apostoli proxime nunc preteritis³ contra Andream, filium Nicolai de Kyrth super eo, quod idem Andreas duos equos suos cum frenis et sellis feria tertia proxima post festum Beati Martini confessoris proxime preterita⁴ ad equitandum in Chollokuz non concessit, iuxta formam iudicii et seriem litterarum nostrarum⁵ met quartus nobilibus sibi similibus coram ipso capitulo Posoniensi suum, ut debuisset, deposuisset iuramentum; petens nos idem Paulus dictus Chuna, ut super deposicione ipsius iuramenti iuxta seriem dictarum litterarum capituli ecclesie Posoniensis presentes nostras litteras concederemus, quas nos concessimus eidem communi iusticia suadente. Datum in Vyssegrad, in octavis festi Beati Stephani regis prenotati, anno Domini M^o CCC^o XL^{mo} quinto.

¹ [1345.] aug. 27. ² Ld. 23. sz. ³ [1345.] aug. 1. ⁴ [1344.] nov. 16. ⁵ Ld. 22. sz.

25.

(1345. október 6. előtt)

Pál országbíró megparancsolja, hogy Tarnuk-i Chuna (dictus) Pál [1345.] október 6-án a győri káptalan előtt hetedmagával tegye le az esküt Zelench-i Zala fiaí Ádám és János ellen arról, hogy nem vett magához megőrzésre 14 dénármárkát — amennyiért valakik egy bizonyos birtokrészt zálogosítottak el Ádámnak és

Jánosnak, majd 4 éve, 1341. november 6-án, Zala halála után kiváltották — és a káptalan oklevelét november 8-ra hozza vissza.

Említése: Pál országbíró, 1345. nov. 15. Ld. 28. sz.

26.

1345. október 18., Visegrád

I. Lajos király Pál fia Miklós kérésére átírja és megerősíti a pozsonyi káptalan 1345. február 6-án kelt szolgafelszabadító privilégiumát.

Foltos hártján (30,1×10,8 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma, ugyanazzal a kézzel: *relacio Pauli Ugol*, levéltári jegyzetek. DL 37473. (Olgyay cs. lt.). — **Regesztája:** AOklt. XXIX. 404. p. (732. sz.).

Nos, Lodovicus, Dei gracia rex Hungarie memorie commendamus per presentes, quod Nicolaus, filius Pauli, filii Suthma sua et eiusdem Pauli, patris sui ac Michaelis, fratris sui in personis ad nostre serenitatis accedens presenciam exhibuit nobis quoddam privilegium capituli Poseniensis manumissionale tenoris infra scripti, petens nostram excellenciam, ut id privilegium de verbo ad verbum presentibus transcribi ac eisdem confirmari facere dignaremur, cuius tenor talis est: *Következik a pozsonyi káptalan 1345. febr. 6-án kelt oklevele (ld. 21. sz.).* Nos itaque petitionibus eorundem inclinati pretactatum privilegium dicti capituli Poseniensis manumissionale de verbo ad verbum ipsis transcribi fecimus et confirmari presencium per tenorem. Datum in Wyssegrad, in festo Beati Luce evangeliste, anno Domini M^o CCC^{mo} XL^{mo} quinto.

27.

(1345. november 15. előtt)

A győri káptalan előtt Tarnuk-i Chuna (dictus) Pál hetedmagával letette az esküt Zelench-i Zala fiai Ádám és János ellen Pál országbíró oklevelének megfelelően.

Említése: Pál országbíró, 1345. nov. 15. Ld. 28. sz.

Megj.: Chuna Pálnak okt. 6-án kellett letennie az esküt, de nem lehetünk biztosak abban, hogy ez valóban ekkor történt, ugyanis Pál országbíró előtt is egy hetes késéssel (nov. 8. helyett nov. 15-én) jelent meg. Emiatt a káptalan oklevélének keltét inkább 1345. nov. 15. előttré tettem, mintsem okt. 6-ra.

28.

1345. november 15., Visegrád

Pál országbíró egyrészről Tárnoki Chuna Pál, másrészről Szelincsi Ádám és János között zajló perben ítéletet hoz.

Hártán (29,9×8,9 cm). Hátlapon kültet (*Pro Paulo dicto Chuna de Tarnuk contra Adam et Iohannem, filios Zala de Zelench super deposito iuramento expeditori[a]*.) doborpajzs alakú zárópecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37476. (Olgyay cs. lt.). — **Kiadása:** AO IV. 549. p. (328. sz.), kihagyásokkal. — **Regesztája:** AOkl. XXIX. 444. p. (815. sz.).

Nos, comes Paulus, iudex curie domini Lodovici, Dei gracia regis Hungarie damus pro memoria, quod cum iuxta continenciam priorum litterarum nostrarum modum et formam iudicii nostri significancium¹ Paulus dictus Chuna de Tarnuk septimo se nobilibus sibi similibus in eo, quod quatuor decim marcas — super quibus quedam particula possessionaria Adam et Iohanni, filiis Zala de Zelench per quosdam impignorata et demum mortuo patre eorundem Adam et Iohannis feria tertia proxima ante festum Beati Martini confessoris, cuius nunc quarta proxime preterisset revolutio annualis,² ab eisdem Adam et Iohanne per impignorores redempta extitisset — ad se ratione proximitatis ad servandum non receperit³ et ex eo in recepcione ipsarum quatuor decim marcarum innocens sit penitus et immunis, contra eosdem Adam et Iohannem in octavis festi Beati Michaelis archangeli nunc proxime preteritis³ coram capitulo ecclesie Iauryensis sacramentum prestare seriemque eiusdem iuramenti ad octavas festi Omnium Sanctorum⁴ predictae partes in litteris ipsius capituli ecclesie Iauryensis reportare debuissent. Tandem ipsis octavis festivitatis Omnium Sanctorum adherentibus prefatus Paulus dictus Chuna ipsis Adam et Iohanne non venientibus nec mittentibus ad nostram personaliter accedens presenciam litteras iam dicti capituli Iauryensis nobis presentavit,⁵ in quibus ipsum iuramentum per predictum Paulum dictum Chuna cum suis coniuratoribus evidenter depositum contra ipsos Adam et Iohannem repperimus extitisse. Unde nos eundem Paulum dictum Chuna contra ipsos Adam et Iohannem super premissis et singulis premissorum auctoritate nostra iudiciaria

testimonio presencium reddidimus expeditum et per omnia absolutum. Datum in Wyssegrad, octavo die octavarum festivitatis Omnium Sanctorum predictarum, anno Domini M^o CCC^o XL° quinto.

^a *Tévesen* receperiter.

¹ Ld. 25. sz. ² 1341. nov. 6. ³ [1345.] okt. 6. ⁴ [1345.] nov. 8. ⁵ Ld. 27. sz.

29.

1346. június 3.

A pozsonyi káptalan előtt Olgyay Thum Miklós özvegye, Margit és lánya, Klára eltiltják Olgyay Chuna Pált és Jánost tárnoki birtokrészeik eladásától, zálogosításától és örökítésétől, ugyanis igényt tartanak rájuk.

Hártyán (25,5×6 cm). Hátlapon külzet (*Pro dominabus Margaretha, relicta et Clara, filia Nicolai dicti Thum de Ougya contra Paulum dictum Chuna et Iohannem, filium Endere de eadem super intra contentis prohibitoria*), kerek zárópecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37477. (Olgyay cs. lt.). — **Regesztája:** AOklt. XXX. 263. p. (426. sz.), hibás dátummal (1346. jún. 4.).

Capitulum ecclesie Posoniensis damus pro memoria, quod domina Margaretha, relicta Nicolai Thum et Clara, filia eiusdem Nicolai dicti Thum de Ougya personaliter coram nobis constitute Paulum dictum Chuna et Iohannem, filium Endereus de eadem, qui eciam presentes aderant, ne quidquam de eorum partibus possessionariis in Tarnuk vendere, obligare vel quovis alio alienandi^a titul[o] cuiquam de se dare possent et quemlibet ne comparare ab eisdem vel eo altero deberent et valerent, facie ad faciem coram nobis prohibu[e]runt asserentes tales obligandas vel alio titulo alienandas partes possessionarias se velle ab eisdem comparare. Datum sab[b]ato, in vigilia Pentecostes, anno Domini millesimo CCC^{mo} XL^{mo} sexto.

^a *Tévesen* alienanandi.

1346. június 3.

A pozsonyi káptalan előtt Olgyay Chuna Pál és János a néhai Olgyay Thum Miklós tárnoki birtokrészét Miklós özvegyének, Margitnak és lányának, Klárának a leírt feltételek mellett 9 évre használatra átengedik.

Hártán (25,4×12 cm), melynek felső széléből egy kis rész kiszakadt. Hátlapon kerek pecsét töredékei, későbbi kézzel magyar nyelvű tartalmi összefoglaló, levéltári jegyzetek. DL 37478/1. (Olgyay cs. lt.). — **Másolata:** DL 37478/2. (Uo.), rövidítve. — **Regesztája:** AOKlt. XXX. 263–264. p. (427. sz.), hibás dátummal (1346. jún. 4.).

Nos, capitulum ecclesie Posoniensis significamus, quibus expedit, tenore presencium u[niver]sis, quod Paulus dictus Chuna et Iohannes, filius Endere de Ougya personaliter nostri presenciam adeutes coram nobis partem possessionariam, que Nicolaum quondam dictum Thum in possessione Tarnuk contingebat, cum eiusdem partis utilitatibus universis dominabus Margarete, relicte eiusdem Nicolai Thum et Clare, filie eciam eiusdem Nicolai Thum, que presentes aderant, a proxime futuro estivali festo Beati Iacobi apostoli¹ ad usque nonam revolucionem eiusdem festi annuam possidendam et utendam, sed elapsis ipsis revolucionibus — et non prius — pro sedecim marcis denariorum Wyennensium — singulis decem pensis computandis — si poterunt redimere, liberandam aut tandiu ultra ipsas revolutiones possidendam et habendam, quamdiu ipse sedecim marce denariorum monete et ponderis predictorum ipsis dominabus non fient plene persolute, quas quidem sedecim marcas iuxta compositionem et ordinationem proborum hominum dictis dominabus pro iuribus dotis et dotalicii ac quarte porcionis paternalis ex partibus possessionariis supra dicti Nicolai Thum sibi cedencium per eosdem Paulum Chuna et Iohannem, filium Endere est dari et persolvi ordinatum committentes collocarunt. Additur tamen, quod si edificia in eadem parte possessionaria eedem domine tempore medio aliqua construi fecerint, ea tempore redemptionis eiusdem partis possessionarie — si iidem Paulus et Iohannes iuxta estimationem proborum hominum per partes tunc adducendorum redimere noluerint — ipse domine illinc deportari faciendi liberam, quo voluerint, habeant potestatem. Datum sabbato, in vigilia Pentecostes, anno Domini millesimo CCC^o XL^{mo} sexto.

¹ [1346.] júl. 25.

31.

1353. május 17., Buda

I. Lajos király megparancsolja a pozsonyi káptalannak, hogy küldje ki hiteles emberét, akinek jelenlétében az egyik királyi ember járja meg Szász falu határait, majd hagyja Százi Jakab és társai birtokában.

Hártján (30,4×8,6 cm). Hátlapon külzet (*Fidelibus suis, capitulo Posoniensis pro Iacobo, filio Nicolai et aliis interius expressis reambulatoria*), kerek zárópecsét töredékei, levéltári jegyzetek. SNA, Pozsonyi kpt. hh. lt. 14-17S-34 (DF 226814.). — **Átírása (Á):** **1.** Pozsonyi kápt., 1353. máj. 31. < Ua., 1357. máj. 12. < [Bátori András országbíró], 15[5]9. dec. 16. DL 4404. (NRA 31-59), erősen sérült és hiányos. **2.** Pozsonyi kápt., 1353. máj. 31. < Ua., 1357. máj. 12. < Bátori Miklós országbíró, 1577. márc. 28. DL 4362. (Uo. 183-7). — **Másolata:** DL 37479. (Olgay cs. lt.), Á2 (Bátori Miklós oklevele) alapján. — **Kiadása:** AO VI. 85–86. p. (49. számban), Á2 lapján kihagyásokkal.

Lodovicus, Dei gracia rex Hungarie fidelibus suis, capitulo <ecclesie>^a Posoniensis salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Iacobi, filii Nicolai de Zaz^b, Iohannis, filii Petri, Andree, filii Thome et Nicolai dicti Kordus de predicta Zaz^b, quod ipsa possessio ipsorum Zaz^b vocata in comitatu Posoniensi apud manus ipsorum habita et existens reambulacione et ^cmetarum erectione plurimum indigeret. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus, filius Benke^d de Watha^e, vel Anthonius de Kysleged^f, aut Michael, filius Nicolai de Magyar, aliis absentibus homo noster ad faciem predictae possessionis presentibus vicinis et commetaneis suis legitime convocatis accedendo reambulet ipsam per veras suas metas antiquas novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo reambulatamque ac ab aliorum possessionibus metaliter distinctam relinquat^g ipsam eisdem Iacobo, filio Nicolai, Iohanni, filio Petri, Andree, filio Thome, et Nicolao dicto Kordus eo iure, quo ad ipsos dinoscitur^h pertinere, perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum. Contradictores vero, si qui fuerint, citet contra eosdem ad nostram presenciam ad terminum competentem et ⁱposthec seriem ipsius reambulacionisⁱ cum cursibus metarum vel — si necesse fuerit — nominibus contradictorum ac termino assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Penthecostes, anno Domini M^o CCC^{mo} L^{mo} tercio.

^a *Á2-ben nem hiányzik.* ^b *Á1 és Á2-ben Zaaz.* ^{c-c} *Á1-ben ereccio metarum* ^d *Á1-ben Banka.* ^e *Á1-ben hibásan Balba.* ^f *Á1-ben Kysleegh, Á2-ben Kyslegh.* ^g *Á1-ben hibásan relinquendo.* ^h *Á1-ben hibásan dinoscuntur.* ⁱ⁻ⁱ *Á1-ben hibásan posthaec huiusmodi ipsius reambulacionis.*

Megj.: Á1-gyel kapcsolatban ld. 36. sz.

32.

1353. május 31.

A pozsonyi káptalan jelenti I. Lajos királynak, hogy parancslevele értelmében küldte hiteles emberét, aki a királyi emberrel együtt megjárta Szász falu határait, és azt Miklós fia Jakab és társai birtokában hagyta.

Átírása (Á): 1. Pozsonyi kápt., 1357. máj. 12. < [Bátori András országbíró], 15[5]9. dec. 16. DL 4404. (NRA 31-59), erősen sérült és hiányos. 2. Pozsonyi kápt., 1357. máj. 12. < Bátori Miklós országbíró, 1577. márc. 28. DL 4362. (Uo. 183-7). — **Másolata:** DL 37479. (Olgay cs. lt.), Á2 (Báthori Miklós oklevele) alapján. — **Kiadása:** AO VI. 85–87. p. (49. sz.), Á2 alapján kihagyásokkal.

Excellentissimo principi domino Ludovico, [Dei gracia incliti regi Hungarie, domino suo capi]tulum ecclesie Posoniensis oraciones in Domino. [Litteras] vestre excellencie reambulatorias, pro [Iacobo, filio Nicolai et aliis intra nomina]tis recepimus honore, quo decuit, in hec verba: *Következik I. Lajos 1353. máj. 17-én kelt parancslevele (ld. 31. sz.).* Nos igitur [mandatis vestre excellencie] obedientes, ut tenemur, cum predicto Michaele, filio Nicolai de Magyar, homine vestro [magistrum Paulum, socium et concanonicum] nostrum ad ipsam reambulacionem et stationem faciendam pro testimonio duximus transmi[ttendum]. Qui demum ad nos reversi] retulerunt nobis in hunc modum, quod ipsi feria tertia proxima ante octavas festi Corporis [Christi¹ ad faciem predictae possessionis Zaaz] vicinis et commetaneis universis legitime convocatis accessissent et presentibus ipsis eandem [per suas veras metas et antiquas reambula]ssent — iuxta veteres et aliis locis, ubi necesse fuisset, novas metas erexissent — reambulatamque [et ab aliorum possessionibus separatam et distinc]tam eisdem Iacobo, filio Nicolai, Michaeli², filio Petri, Andree^a, filio Thomae et Nicolao [dicto Kordus eo iure, quo ad ipsos pertinere dinosce]batur^b, reliquissent et statuissent perpetuo possidendam. Mete autem [eiusdem possessionis — sicut] iidem h[omo vester et noster referabant — isto] modo adiacer[e dinosc]untur, quod prima meta incipit

circa unam magn[am] viam, per quam de Legh^c itur [versus villam Li]poldi, ubi a parte meridionali invenissent tres metas terreas et antiquas; deinde procedendo versus partem septemtrio[nalem, ubi] erexissent unam novam metam. Per eandem plagam eundo invenissent unam metam antiquam, circa quam unam [novam metam] erexissent. Posthec ulterius ^aprocedendo transit^d quoddam rivulum Muchwla^e vocatum, ubi penes eundem erexissent [unam novam] metam. Adhuc per eandem plagam declinando pervenissent ad aliam metam antiquam, ubi similiter unam novam metam [erexissent. Posth]ec ulterius gradiendo ad quandam terram Zwchafewlde^f vocatam et in fine eiusdem terre unam novam metam [erexissent. Abhinc] flectendo versus partem orientalem processissent ad unam metam antiquam, ubi aliam de novo erexissent. Po[sthec ulterius] procedendo venissent ad unum stagnum Zelmykustow vocatum, ubi unam novam metam erexissent et transit ipsum [stagnum eun]do per bonum spacium erexissent unam novam metam et per eandem plagam procedendo pervenissent ad unam aquam Epywr^g nominatam, circa quam invenissent tres metas terreas antiquas, quarum una separat possessionem magistri Andych Ogya vocatam, alia vero possessionem Patha^h nobilium, tertia vero predictam possessionem Zaaz, ubi unam novam metam erexissent ibique [magister Andy]ch dixisset, quod ubiⁱ mete possessionis sue predictae Ogya terminarentur^j; deinde infra eundo circa aquam Epywr^g ad duas [metas antiquas], quarum una separat nobilibus de Kysleegh, alia vero earundem nobilibus de Zaaz, ubi etiam unam novam metam erexisse[nt]. Posth[e]c inclinando versus partem meridionalem ad unum lacum Baar vocatum pervenissent, ubi duas metas antiquas invenissent, circ[a quas] metam^k novam erexissent et ibi transit ipsum lacum, venissent ad duas metas antiquas et iuxta easdem unam de novo erexiss[ent, u]lterius procedendo ad unam metam antiquam, ubi aliam novam erexissent. Posthec ulterius procedendo ad quandam terram [Farkasz]antala vocatam, circa quam duas metas antiquas invenissent, ubi aliam de novo erexissent et mete dicte possessio[nis Zaaz a par]te possessionis magistri Andych et aliorum nobilium prescriptorum terminarentur. Datum secundo die octavarum^l Corporis Christi anno [Domini ut supra³].

^a *Tévesen Andre.* ^b *Á2-ben* dinosceretur. ^c *Á2-ben* Leegh. ^{d-d} *Á2-ben* gradiendo reperissent. ^e *Á2-ben* Muchula. ^f *Á2-ben* Zuchaffeulde. ^g *Á2-ben* Epyur. ^h *Á2-ben helyesen* Vatha. ⁱ *Á2-ben* ibi. ^j *Tévesen* terminaretur, *Á2-ben helyesen.* ^k *Á2-ben* unam. ^l *Á2-ben utána festi is.*

¹ [1353.] május 28. ² *Á2-ben helyesen* Ioanni, vö. 31. sz. ³ *Vö.* 31. sz.

33.

(1354. február 2. előtt)

A pozsonyi káptalan Olgyay Andics kérésére átírja saját, 1291. január 22-én kelt privilégiumát.

Hártyán (27,1×11+2,5 cm). Fügőpecsétje zsinórostul elveszett. Hátlapon levéltári jegyzetek. DL 37466. (Olgyay cs. It.).

Universis Christi fidelibus presentes litteras inspecturis capitulum ecclesie Posoniensis salutem in Domino sempiternam. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod nobilis vir, magister Andych, filius Petri de Ogya in nostri presenciam personaliter constitutus exhibuit nobis quoddam privilegium nostrum, quod de sacristia ecclesie nostre — ubi paria aliarum litterarum privilegialium habentur reposita^a — e medio aliarum per custodem ecclesie nostre exquiri^b fecerat, cuius par^c casu a se alienatum fore asserebat, petens nos humiliter et instanter, quatenus tenorem eiusdem privilegii nostri de verbo in verbum — ne id, sicut et aliud par ab eo alienatum extitit, contingat — sibi ad cautelam in presentes transumi facere dignemur, cuius quidem tenor talis est: *Következik a káptalan 1291. jan. 22-én kelt privilégiuma (ld. 10. sz.).* Nos igitur ipsius magistri Andych iuste, digne admittendis precum instanciis permolliti ipsum privilegium verum et approbatum, non cancellatum, nec abrasum, neque in aliqua sui parte viciatum de verbo in verbum in presentes transummi^d fecimus et transcribi, ^dipso autem antiquo privilegio^d apud nos reservato seu retento.

^a *Tévesen* pares...reposita. ^b *Tévesen* exquirere. ^c *Tévesen* parem. ^{d-d} *Tévesen* ipsum autem antiquum privilegium.

Megj.: Gyanús (ld. 10. sz.). Ami keltezését illeti, annyi biztos, hogy az oklevél 1354. febr. 2. előtti, ugyanis Andics akkor már nem élt (ld. DL 4409.).

34.

1354. február 21.

A pozsonyi káptalan előtt Bánkvatai János eltiltja Kont Miklós erdélyi vajdát bánkvatai birtokrészei, valamint Simonföldre és Szokföldre elfoglalásától és a király által való örökítésétől.

Vízfoltos, deformált hártýán (27,8×9,1 cm). Hátlapon kerek pecsét töredékei, levéltári jegyzetek. DL 37480. (Olgay cs. lt.). — **Tartalmi átirása (TÁ):** Bebek István országbíró, 1364. máj. 6. DL 5299. (Acta eccl. Poson 14-6). — **Regesztája:** AOKlt. XXXVIII. 115. p. (90. sz.).

Nos, capitulum ecclesie Posoniensis memorie commendamus, significamus tenore presencium, quibus expedit, universis, quod Iohannes, filius Petri Parvi de Bankwatha^a ad nostram personaliter accedens presenciam per modum protestacio[nis] et prohibicionis nobis significare curavit, quod Benedictus Waryw^b, officialis magnifici viri domini Nicolai Konth, waywode^c Transsilvani in Chollokuz^d vice et nomine eiusdem domini sui quasdam possessionarias porciones suas in Bankwatha, Symonfevlde^e et Zokfevlde^f habitas, que Petro, patri suo pro fidelibus serviciis ac effusionis sui sanguis — prout nobis referebat — per comitem Farcasium^g et Petrum, filios Andree de Ogya ac Fokonem^h et Andichⁱ, filios eiusdem Petri ^jdate et collate perpetue extitissent^j, in quibus idem Petrus, pater suus usque ad vitam suam perseverasset et prefatus Iohannes, filius suus in dominio earundem commorans extitisset, cum quadam particula terre eundem Iohannem empticionarie contingente^k cum omnibus ipsarum utilitatibus et pertinenciis occupasset et occupando detingeret in preiudicium ipsius Iohannis non modicum et gravamen. Unde sepe nominatus Iohannes facta huiusmodi protestacione et prohibicione prefatum dominum Nicolaum Konth, woywodam^l Transsilvanum ab impetracione et sibi per dominum nostrum regem perpetuacione et ab indebita occupacione earundem protestando inibens^m contradixit et contradicendo prohibuit testimonio presencium mediante. Datum feria sexta proxima ante dominicam Esto mihi, anno Domini M^{mo} CCC^{mo} L^{mo} quarto.

^a *Á-ban* Bankwatha. ^b *TÁ-ban* Waryu. ^c *TÁ-ban* woyevode. ^d *TÁ-ban* Challokuz. ^e *TÁ-ban* Symonfeulde. ^f *TÁ-ban* Zokfeulde. ^g *TÁ-ban* Farkasium. ^h *TÁ-ban* Fakonem. ⁱ *TÁ-ban* Andych. ^{j-j} *Tévesen* data et collata... extitisset. ^k *Tévesen* contingentem. ^l *TÁ-ban* wayvodam. ^m *Olvasd* in hibens.

^l *Ld.* 15. sz.

1355. december 19., Visegrád

Szécsi Miklós országbíró előtt Kont Miklós erdélyi vajda és Lökös királyi pohárnok Olgyay Pállal és Jánossal az örökös nélkül meghalt Andics és Fakó birtokait illetőleg megegyeznek.

Eredetije (E) két példányban: **1.** Hártyán (52,7×15,3+4 cm). Fügőpecsétje zsinórustul elvesztett. Hátlapon újkori kézzel magyar nyelvű tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 37481. (Olgyay cs. lt.). **2.** Hártyán (59,3×13,7+5 cm). Zöld zsinóron sérült kerek fügőpecsét. Hátlapon későbbi kézzel tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 4569. (Acta eccl. Poson 9-4). — **Átírása (Á):** Pozsonyi kápt., 1402. márc. 29. DL 37482. (Olgyay cs. lt.). — **Említése:** **1.** I. Lajos, 1355. dec. 21. DL 4572. (Acta eccl. Poson 9-5). **2.** Szécsi Miklós országbíró, 1355. dec. 21. DL 4573. (Uo. 49-6). — **Kiadása:** AO VI. 411–413. p. (261. sz.), E2 alapján, kihagyásokkal.

[N]os^a, comes Nicolaus de Zeech, iudex curie serenissimi principis domini Lodovici, Dei gracia regis Hungarie comitatusque de Turuch tenens honorem memorie commendantes tenore presencium significamus, quibus expedit, universis, quod magnificis viris, domino Nicolao Konth woyvoda^b Transsilvano^c et comite de Zonok^d, necnon Leukus, magistro dapiferorum dicti domini nostri regis ac comite Syculorum^e, filiis magnifici viri Laurencii dicti Touth^f, condam magistri thawarnicorum regalium ab una et Paulo, filio Andree dicti Chuna ac Iohanne, filio Endre^g de Ogya parte ex altera coram nobis personaliter constitutis propositum extitit per eosdem pariter et relatum ministerio vive vocis, quod ipsi super factis possessionum et possessionariarum porcionum condam^h Andych et Fakoⁱ de dicta Ogya infra declaratarum — per excellentissimum principem pretactum dominum nostrum Lodovicum, regem nomine possessionum hominum sine herede decedencium pro fidelissimis et laudedignis meritis sincerissimisque^j complacenciis ipsorum domini Nicolai, woyvode et magistri Leukws^k eisdem datarum et collatarum — taliter concordassent et concordarunt coram nobis, quod licet ipsi, videlicet Paulus, filius Andree et Iohannes, filius Endre racione iurium eorum ipsis de possessionibus et possessionariis porcionibus condam Andych et Fako predictorum prefatis domino Nicolao, woyvode^l et magistro Leukws^t, fratri suo nomine possessionum hominum sine herede decedencium per regiam maiestatem pro fidelissimis serviciis eorum, ut premissum est, datarum et collatarum, ut dicebant, provenire debencium eosdem dominum Nicolaum, woyvodam^m et magistrum Leukws^k, fratrem suum legitime in causam contra se

attrahere voluerint et intenderint. Tamen quia iidem dominus Nicolaus, woyvoda et magister Leukws^k, frater suus compacientes inopie et paupertati dictorum Pauli et Iohannis, volentes eciam hoc, ut ne dicti Paulus et Iohannes perpetua egestate laborarent considerantesque, quod respectu horum, que ad presens faciunt, ipsos divina retribucio consequatur, possessionariam porcionem dictorum Andych et Fakouⁿ in dicta Ogya habitam et per eosdem pacifice et quiete possessam cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis, videlicet terris arabilibus cultis et incultis, pratis, silvis, nemoribus, aquis aquarumque decursibus, specialiter vero cum quadam insula Eghazasfuen^o vocata, quam quidam fluvius Bulder nuncupatus ambiret et circumdaret, absque omni litigionario processu eisdem Paulo, filio Andree et Iohanni, filio Endre perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam pariter et habendam reliquissent et remisissent, imo reliquerunt et commiserunt coram nobis possessionariis eciam eorum porcionibus propriis in eadem Ogya habitis per ipsos usque nunc possessis similiter eisdem remanentibus. E converso autem iidem Paulus, filius Andree ac Iohannes, filius Endre, quia ipsi^p dominus Nicolaus, woyvoda et magister Leukws^k, frater suus ipsis in omnibus factis eorum negociis et agendis ope, opere et auxilio iuxta opportunitatem temporum et locorum eis affuissent et in futurum ab eisdem proficuum, auxilium et subsidium tempore opportuno ipsis imminere sperarent, nunc eciam unam peciam panni de Colonia, viginti marcas et quatuor boves ac quatuor vaccas in alleviacionem quarundam necessitatum ipsorum eis dedissent et contulissent, ideo consideratis omnibus premissis alias possessiones et possessionarias porciones eorundem Andych et Fako, scilicet possessiones Wywasar^o, Watha alio nomine Gyurgfiapeterhaza, Reen, Wyfalu, Tarnuk, Nemethfalu, Kysaztal et Zolgagyur vocatas totas necnon possessionarias porciones in possessionibus Magyar^r, Bankwatha et Ilka alio nomine Harmathel vocatas habitas eisdem domino Nicolao, woyvode et magistro Leukus, fratri suo et per eos heredibus eorum heredumque suorum successoribus iuxta premissam collacionem regiam perpetuo et inrefragabiliter^s possidendas reliquissent et commisissent ac reliquerunt et commiserunt coram nobis nullo iure et dominio, si quod in eisdem habere potuissent ac optinere valuissent, in futurum ipsis et eorum posteris reservato, sed totum ius et dominium proprietarium in ipsos dominum Nicolaum, woyvodam et magistrum Leukus ipsorumque heredes per omnia transferendo universas eciam litteras et quelibet litteralia munimenta, quorum vigoribus et virtutibus eedem possessiones et possessionarie porciones prius per eosdem Andych et Fakoⁱ habite extitissent et possesse, nunc apud manus ipsorum existentes et habita in octavis diei Strenarum^t proxime venturis^l in capitulo ecclesie lauriensis dictis domino Nicolao, woyvode et magistro Leukws^k, fratri suo reddere et restituere assumpsissent et assumpserunt coram nobis. Si

quas autem vel aliqua ex eisdem in fraudem ipsorum domini Nicolai, woyvode ac magistri Leukws et suarum posteritatum reservando reddere et restituere eisdem non curarent, extunc eas et ipsa tacite reservatas et reservata, frivolas, cassas et inanes ac viribus carituras exhibitoribusque earum nocituras et nocitura commiserunt et reliquerunt nostri in presencia auctoritate presencium mediante; assupmentes^a eciam ipsi Paulus et Iohannes ab universis eorum heredibus, videlicet tam filiis, quam filiabus et generaliter ab omnibus ad eos pertinentibus propriis eorum laboribus et expensis expedire eosdem dominum Nicolaum, woyvodam et magistrum Leukus^v ac posteritates eorundem universos. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum in Wyssegrad^w, sabbato proximo ante festum Beati Thome apostoli, anno Domini M^o CCC^{mo} quinquagesimo quinto.

^a *E1-ben egy, E2-ben két sor mélységűre tervezve.* ^b *E2-ben woyvoda.* ^c *Tévesen Trnssilvano, E2-ben helyesen.* ^d *E2-ben Zolnok.* ^e *E2-ben Siculorum.* ^f *E2-ben Thot.* ^g *E2-ben Endere.* ^h *E2-ben quondam.* ⁱ *E2-ben Fakou.* ^j *E2-ben tévesen sincererissimisque.* ^k *E2-ben Leukus.* ^l *E2-ben woyvode.* ^m *E2-ben woyvodam.* ⁿ *E2-ben Fako.* ^o *E2-ben Eghazassuen.* ^p *E2-ben ipse.* ^q *E2-ben Wyuasar.* ^r *E2-ban Magyar.* ^s *E2-ben irrefragabiliter.* ^t *E2-ben helyesen Strennarum.* ^u *E2-ben assupmentes.* ^v *E2-ben Leukws.* ^w *E2-ben Vyssegrad.*

¹ [1356.] jan. 8.

36.

1357. május 12.

A pozsonyi káptalan Szászi András kérésére privilégialis formában átírja saját, 1353. május 31-én kelt oklevelét.

Átírása (Á): **1.** [Bátori András országbíró], 15[5]9. dec. 16. DL 4404. (NRA 31-59), erősen sérült és hiányos. **2.** Bátori Miklós országbíró, 1577. márc. 28. DL 4362. (Uo. 183-7). — **Másolata:** DL 37479. (Olgay cs. lt.), Á2 alapján.

Universis Christi fidelibus presens scriptum inspecturis capitulum ecclesie [Pozsoniensis salutem in omnium S]alvatore. Ad universorum noticiam tam presencium, quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod [Andreas, filius Thome de Zaaz sua] et universorum nobilium de eadem in personis ad nostram

personaliter accedendo presenciam exhibuit nobis [quasdam litteras nostras domino nostro regi rescripcio]nales super reambulacione et metarum erectione dicte possessionis Zaaz, petens nos humiliter et attente, [ut easdem aperiri^a et in formam nostri pri]vilegii transcribi faceremus, quarum tenor talis [est]: *Következik a káptalan 1353. máj. 31-én kelt oklevele (ld. 32. sz.)*. Nos igitur petitionibus dicti Andree, [filii Thome] annuentes predictas litteras nostras dicto domino nostro regi rescripcionales [in nostris litteris pri]vilegalibus de verbo ad verbum perscribi^b fecimus et transsumi. In cuius^c rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes impressione^d sigilli nostri autentici eidem duximus concedendas. Datum feria sexta proxima post festum Beati Ioannis ante portam Latinam, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo septimo.

^a *Tévesen* aperire. *Talán* approbari helyett. ^b *Á2-ben* transcribi. ^c *Tévesen* Quarum, *Á2-ben* helyesen.

^d *Á2-ben* appensione.

Megj.: Á2 szerint eredetije hártýára íródott. — Ami az Á1-t illeti, az oklevél sérültsége miatt sem a kiadója, sem a keltezése nem ismert. Az épen maradt szövegből annyi kikövetkeztethető, hogy valamelyik országbíró oklevéléről van szó, és a főjegyzők névsora alapján 1559 és 1569 jöhet keltezőként számításba, de az 1559 valószínűbb.

37.

1358. szeptember 23.

A pozsonyi káptalan előtt Olgyay János Klára lányainak, Ilonának és Margitnak 5 évnnyi használatra olgyai birtokából 60 holdnyi szántót átenged leánynegyedük, hozományuk és jegyajándékuk fejében.

Hártýán (27,1×8,2 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37483. (Olgyay cs. lt.). — **Másolata (M)**: DL 37469. (Uo.), hibás dátummal (1318. szept. 24.). — **Kiadása**: AO VII. 389–390. p. (215. sz.). — **Regesztája**: **1.** AOKt. V. 111. p. (268. sz.). **2.** RDSlov. II. 185. p. (383. sz.). Mindkettő M alapján a hibás dátummal.

Nos, capitulum ecclesie Poseniensi memorie commendamus, signi[fi]camus, quibus expedit, universis, quod Iohannes, filius Endre de Ogya ad nostram adiens presenciam sexaginta iugera terrarum arabilium in eadem possessione Ogya habita a parte mete nobilium de Bezfolua usque magnam viam, qua^a itur versus villam Chuturtuk, existencia^b a festo Beati Michaelis archangeli proxime nunc venturo¹

incipiens usque quintam revolucionem eiusdem festi annualem dominabus Elene et Margarete, filiabus Clare pro quarta puellari, dote et rebus parafernalibus earundem ad utendum collocavit tali modo, quod expiratis dictis quinque annis prefata sexaginta iugera terre eidem Iohanni salva et libera remanebunt, solutis tamen prius decem marcis, singulis cum decem pensis computatis. Si vero solvere non posset, extunc prefate domine Elena et Margareta iam dicta sexaginta iugera tamdiu tenebunt et habebunt, donec memorate decem marce plene non fuerint persolute et integre per Iohannem ante dictum. Defensurus autem medio tempore idem Iohannes ratione dictorum sexaginta iugerum pretacta dominas Elenam et Margaretam ab omnibus molestare volentibus propriis suis laboribus et expensis. Datum dominica die proxima post festum Beati Mathei apostoli et evangeliste, anno Domini M^{mo} CCC^{mo} L^{mo} octavo.

^a *Tévesen que.* ^b *Tévesen existentes.*

¹ [1359.] szept. 29.

38.

1359. május 6.

A pozsonyi káptalan [Bánkvatai] János kérésére átírja saját, 1308. május 25-án kelt privilégiális oklevelét.

Vízfoltos hártýán (27,5×22 cm), mely pár helyen lyukas, s az írás alig olvasható. Hátlapon kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37571/1. (Olgyay cs. lt.). — **Másolata:** DL 37571/2. (Uo.). A már nehezen olvasható eredetiről készült, hibásan.

[Capitulum^a ecclesie Posoniensis significamus tenore presencium, quibus expedit, universis], quod Iohannes, filius Petri ad nostram accedens presenciam || ex[hibuit nobis litteras nostras privilegiales], petens nos [hu]militer et instanter, ut — cum ipsas secum deferre ubique propter diversa pericula || evitanda n[on au]de[ret] — s[ibi] tuciorum ad [cautelam] de [ver]bo ad verbum in nostras patentes litteras transcribi et transumi faceremus, quarum quid[em] || tenor talis est: *Következik a káptalan saját, 1308. máj. 25-én kelt privilégiális oklevele (ld. 15. sz.).* Nos itaque eius iustis pe[ticionibus annuen]tes dictas litteras nostras privilegial[es de verbo] ad verbum, [vicio] non factas nec suspicione maculatas, in presentes [transcribi fecimus] et transumi. Datum feria secunda prox[im]a post festum Inventionis Sancte Crucis, anno Domini M^o CCC^o LIX°.

^a Két sor mélységűre tervezett C iniciáléja hiányzik.

Megj.: Ld. a következő számhoz írottakat.

39.

1359. május 6.

A pozsonyi káptalan [Bánkvatai] János kérésére átírja saját, 1322. április 2-án kelt privilégialis oklevelét.

Vízfoltos hártján (37,5×20,3 cm), pár helyen kisebb lyukak, elhalványult írás. Hátlapon kerek pecsét nyoma, későbbi kezekkel latin és magyar nyelvű tárgymegjelölések, levéltári jegyzetek. DL 37470/1. (Olgay cs. It.).

[C]apitulum^a ecclesie Poseniensis significamus tenore presencium, quib[us] expedit, universis, quod Iohannes, f[ilius] Petri ad nostram accede[ns] presenciam, exhibuit nobis litteras nostras || privilegiales, petens no[s hu]militer et instanter, ut — <cum> ipsas secum deferre [ubi]que [prop]ter diversa [per]icula [evi]tanda non a[uderet] — sibi [tucioem] ad cautelam de verbo ad verbum || in nostras patentes litteras transcribi et transumi faceremus, quarum [quidem tenor] talis [est]: *Következik a káptalan 1322. ápr. 2-án kelt privilégialis oklevele (ld. 18. sz.).* Nos itaque eius iustis petitionibus annuentes dictas litteras nostras privilegiales de verbo ad verbum, vicio non factas nec suspicione maculatas, in presentes litteras nostras transcribi fecimus et transsumi. Datum feria secunda proxima post festum Invencionis Sancte Crucis, anno Domini M^{mo} C^oCC^o L nono.

^a Két sor mélységűre tervezett C iniciáléja hiányzik.

Megj.: Ez, valamint az előző oklevél (38. sz.), melyeket ugyanazon a napon állítottak ki, már nehezen olvashatók, de így is észrevehető, hogy a szövegek — jelentéktelen eltéréssel — azonosak. A két oklevelet összevetve sikerült szövegeiket rekonstruálni. — Az itt szereplő Péter fia János Bánkvatáról származott (vö. 40. sz.).

40.

1359. augusztus 14.

A pozsonyi káptalan előtt Bánkvatai János bánkvatai birtokrészei adományozásától a királyt és a királynét, elfoglalásától pedig az óbudai apácákat és Jakus pozsonyi bírót tiltja.

Vízfoltos hártmán (28,8×6,9 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37484. (Olgay cs. It.).

Nos, capitulum ecclesie Poseniensis memorie commendamus, quod Iohannes, filius Petri de Bankwtha ad nostram personaliter accedens presenciam dominum nostrum regem et dominam reginam a collacione et donacione possessionarie porcionis sue in dicta Bankwtha ac Symonfelde [et] Zokfelde vocatis habite, super quibus instrumenta efficacissima se habere dixit, alios^a vero quoslibet, specialiter autem religiosas dominas de Claustro sanctimonialium de Veteri Buda ac Iakus, iudicem civitatis Poseniensis ab occupacione, usurpacione et sibi ipsis perpetuacione facta vel fienda prohibens inhiuit coram nobis. Super qua prohibicione et inhiuicione litteras nostras patentes sibi dari postulavit, quas dedimus eidem regni consuetudine requirente. Datum feria quarta, in vigilia Assumpcionis^b Beate Virginis gloriose, anno Domini M^{mo} CCC^{mo} L^{mo} nono.

^a *Tévesen* alius. ^b *Tévesen* Assupcionis.

41.

1359. augusztus 20.

A pozsonyi káptalan Erdőhátkarcsai István kérésére átírja saját, 1306. augusztus 18-án kelt oklevelét.

Hártmán (23,9×15,9 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37467. (Olgay cs. It.). — **Említése:** Bebek István országbíró, 1364. máj. 6. DL 5166. (Acta eccl. Poson 21-4).

Nos, capitulum ecclesie Poseniensis significamus, quibus expedit, universis, presencium per tenorem, quod Stephanus, filius Pethew de Eredewhathkarcha in nostri presenciam constitutus exhibuit nobis quasdam litteras nostras sigilli nostro autentico consignatas, petens nos instanter, ut easdem in alias litteras nostras pa-

tentes transcribi faceremus et transumpmi, quarum tenor sequitur in hec verba: *Következik a káptalan 1306. aug. 18-án kelt oklevele (ld. 14. sz.).* Nos igitur iustis et legitimis petitionibus eiusdem Stephani annuentes dictas litteras nostras non abrasas, non cancellatas, nec aliqua sui parte viciatas, de verbo ad verbum in presentes litteras nostras patentes transcribi fecimus et transumpmi. Datum in festo Sancti regis Stephani, anno Domini M^{mo} CCC^{mo} L^{mo} nono.

42.

1360. április 15.

A pozsonyi káptalan Bánkvatai János kérésére átírja III. András király 1291. augusztus 26-án kelt privilégiumát.

Lyukas hártján (29,5×22,4+3,6 cm). Fügőpecsétje zsinórostul elveszett. Hátlapon levéltári jegyetek. DL 37462. (Olgyay cs. It.).

Universis Christi fidelibus presentem paginam inspecturis capitulum ecclesie Posoniensis salutem in salutis Largitore. Ad universorum noticiam tam presencium, quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod Iohannes, filius Petri de Bankuatha ad nostram personaliter accedens presenciam exhibuit nobis quasdam litteras privilegiales serenissimi principis domini Andree, quondam incliti regis Hungarie felicis recordacionis, petens nos humiliter et devote, ut easdem in nostris litteris privilegialibus transcribi faceremus, cuius tenor talis est: *Következik III. András 1291. aug. 26-án kelt oklevele (ld. 11. sz.).* Nos igitur iustis et legitimis petitionibus predicti Iohannis, filii Petri de Bankuatha annuentes prenotatas litteras privilegiales dicti domini Andree, quondam regis Hungarie non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte viciatas, nichil addendo ac [mi-]n]uendo de verbo ad verbum in nostris litteris privilegialibus transcribi fecimus et transumpmi. In cuius rei memoriam presentes litteras nostras privilegiales appensione sigilli nostri autentici eidem Iohanni duximus concedendas. Datum feria quarta proxima post octavas Pasce Domini anno eiusdem millesimo CCC^{mo} LX^{mo}.

43.

1360. április 28., Pozsony

I. Lajos király megparancsolja a pozsonyi káptalannak, hogy küldje ki hiteles emberét, akinek jelenlétében az egyik királyi ember járja meg Magyar Tamás magyari birtokrészét, s azt hagyja a birtokában.

Átírása (Á): 1. Pozsonyi kápt., 1360. máj. 6. SNA, Pozsonyi kpt. hh. lt. 9-12M-4 (DF 226348.). Ld. 46. sz. 2. Á1 < Pozsonyi kápt., 1513. nov. 4. < Ua., 1517. máj. 15. DL 37468. (Olgay cs. lt.), hibás dátummal (1301. ápr. 25.).

Lodovicus, Dei gracia rex Hungarie fidelibus suis, capitulo Posoniensi salutem et graciam. Dicit nobis Thomas, filius Andree de Magyar, quod porcio sua possessionaria in eadem possessione Magyar vocata in districtu de Challokuz existenti^a habita reambulacione et a possessionaria porcione Nicolai, filii Thome de Ogya separacione et metaliter distinccione plurimum indigeret. Quare fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro [testi]monio fidedignum, quo presente Iohannes de Salami^b, vel Michael^c, filius Bene, aut Andich^c, filius Petri aliis absentibus homo noster vicinis et commetaneis predictae possessionarie porcione legitime inibi convocatis et presentibus ad faciem eiusdem accedendo reambulet ipsam per suam veras metas et antiquas novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo reambulatamque a possessionaria porcione prenotati Nicolai, filii Thome metaliter distinctam et separatam relinquat eandem predicto Thome, filio Andree eo iure, quo ad ipsum dinoscitur pertinere, perpetuo possidendam, si non fueirt contradictum. Contradictores autem, si qui fuerint, citet ipsos contra Thomam in nostram presenciam ad terminum competentem et posthec seriem ipsius reambulacionis cum cursibus metarum vel nomina conradictorum et citatorum cum termino assignato nobis fideliter rescribatis. D[at]um Posonii, feria tertia proxima post festum Beati Georgii martiris, anno Domini M^o CCC^o LX^{mo}.¹

^a Tévesen existentis. ^b Á2-ben Salany. ^c Á2-ben Andichs.

¹ Á2-ben hibásan M^o CCC^o primo.

44.

(1360. május 1. előtt)

I. Lajos király megparancsolja a pozsonyi káptalannak, hogy keresse meg a sacristia-ja conservatorium-ában saját, 1309. szeptember 6-án kelt oklevelét, s írja át Bankwatha-i Péter fia János részére.

Említése: Pozsonyi kápt., 1360. május 1. Ld. 45. sz.

45.

1360. május 1.

A pozsonyi káptalan I. Lajos király parancslevelének megfelelően Bánkvatai János részére átírja saját, 1309. szeptember 6-án kelt oklevelét.

Hártyán (32,1×15,2+3,5), alig olvasható írás. Hártyaszalagon erősen sérült függőpecsét. Hát-lapon későbbi kezekkel latin és magyar nyelvű tárgymegjelölések, levéltári jegyzetek. DL 37572/1. (Olgyay cs. lt.). — **Másolata:** DL 37572/2. (Uo.), hiányos.

[Universis Christi] fidelibus [presentem] pa[ginam inspecturis c]apitulum ecclesie Posoniensis [salutem in] salutis Largitore. Ad universorum n[oticiam] tam presencium, quam futurorum harum serie volumus || [pervenire, quod l]itteras serenissimi prin[cipis domini Lodovici], Dei gracia illustris regis Hungarie, domini nostri naturalis recepimus [pro Io]h[anne, filio] Petri de Bankwatha rever[encia, qua decuit], || in quibus regio sub e[dicto ... mandavit, ut par] instrumenti [super facto] medietatis possessionis [...], ab eodem Iohanne ca[[usaliter deperditas] litteras regi[as ... in] conservatorio nostre sacristie requiri facer[emus ... edictis regiis ... cuius tenor talis est]: *Következik a káptalan 1309. szept. 6-án kelt oklevele (ld. 16. sz.). Tandem nos tenorem eiusdem [instrumenti] de verb[o ad ver]bum absque omni fraude, dolo rescribendo [ei]dem Ioh[anni ...] nostro sigillo pendentis concessimus [ad] cautelam. Datum [in festo Beatorum] Philippi et Iacobi apostolorum, anno [Domini] millesimo [trecentesimo] LX°.*

1360. május 6.

A pozsonyi káptalan jelenti I. Lajos királynak, hogy parancslevelének megfelelően kiküldte hiteles emberét, akinek jelenlétében a királyi ember megjárta Magyar Tamás magyar birtokrészét, s azt a birtokában hagyta.

Felül chirographált (ABC) vízfoltos hártmán (41,5×14+3 cm). Piros-kék zsinóron sérült kerek függőpecsét. Hátlapon későbbi kézzel latin nyelvű tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. SNA, Pozsonyi kpt. hh. lt. 9-12M-4 (DF 226348.). — **Átírása (Á):** Pozsonyi kápt., 1513. nov. 4. < Ua., 1517. máj. 15. DL 37468. (Olgyay cs. lt.).

Universis Christi fidelibus presentem paginam intuentibus capitulum ecclesie Posoniensis salutem in salutis Largitore. Ad universorum noticiam tam presencium, quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi principis domini Lodovici, Dei gracia incliti regis Hungarie, domini nostri reambulatorias pro Thoma, filio Andree de Magyar honore cum decenti recepimus in hec verba: *Következik I. Lajos 1360. ápr. 28-án kelt parancslevele (ld. 43. sz.).* Quibus visis et perlectis cum predicto Iohanne de Salami^a, homine ipsius domini nostri regis dominum Iacobum, chori nostri capellanum, hominem nostrum ad premissa fideliter exequenda pro testimonio duximus destinandum. Qui tandem ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt isto modo, quod ipsi feria quinta proxima ante festum Sancti Iohannis ante portam Latinam¹ ad faciem ipsius porcionis possessionarie in dicta possessione Magyar vocata in dictrictu de Challokuz ^aexistenti habite^a accedendo vicinis et commetaneis eiusdem inibi legitime convocatis et presentibus prefatoque Nicolao, filio Thome, Georgio et Thoma, filiis suis et Paulo, filio Andree dicti Chuna de prefata Ogya personaliter adherentibus ipsamque porcionem possessionariam prelibati Thome, filii Andree in dicta possessione Magyar habitam reambulassent reambulatamque et a possessionaria porcione prenotati Nicolai, filii Thome metaliter distinctam et separatam reliquissent eandem prefato Thome, filio Andree eo iure, quo ad ipsum dinoscitur pertinere, perpetuo possidendam nullo penitus contradictore inibi apparente. Cuius mete incipiunt a fossata^b terre Gumba vocate usque ad quandam aquam Kysbeldur nominatam, inter quas undecim metas de novo erexissent, que quidem mete separarent quatuor partes a quinqva parte quinque avorum. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes litteras nostras privilegiales cum alphabeto per medium intercisas pendentis sigilli nostri autentici munimine

roboratas eidem Thome, filio Andree duximus concedendas. Datum in festo Sancti Iohannis ante portam Latinam, anno supra dicto².

^a *Tévesen* existentis habita. ^b *Helyesebben* fossato.

¹ [1360.] ápr. 30. ² Vö. 43. sz.

47.

1360. szeptember 12.

A pozsonyi káptalan előtt Olgay András 2 olgyai féltelket 11 évre elzálogosít Jakus pozsonyi bírónak 12 dénármárkáért a vázolt feltételek mellett.

Alsó és felső szélén sérült papíron (30,3×9,8 cm). Hátlapon kerek pecsét töredékei, későbbi kézzel latin nyelvű tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 37485/1. (Olgay cs. lt.). — **Átírása:** Pozsonyi kápt., 1366. szept. 21. DL 37486. (Uo.). Ld. 50. sz. — **Másolata:** 1-2. DL 37485/2-3. (Uo.), mindkettő rövidített szöveggel. — **Említése:** Pozsonyi kápt., 1379. jan. 10. DL 37490. (Uo.).

Nos, capitulum ecclesie Posoniensis memorie commendamus per present[es], quod Andreas, filius Michaelis, filii Alberti de Ogya personaliter in nostri presencia constitutus, confessus extitit oraculo vive vocis, quod ipse duos medios laneos in dicta possessione Ogy[a] habitos cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis secundum ritum ipsius possessionis universis comiti Iakus, iudici civitatis Posoniensis et per eum suis heredibus a festo Beati Iacobi apostoli proxime nunc venturo¹ incipiens usque ad undecimam dicti festi revolucionem annualem pro duodecim marcis denariorum — marcam quamlibet decem pensis computando — plene ab eodem Iakus, iudice receptorum, ut dicebat, et habitorum pignori obligasset seu nomine pignoris ad utendum collocasset, immo obligavit et titulo iuris pignoricium ad utendum collocavit coram nobis eo modo, quod adveniente ipsa undecima dicti festi revolutione annuali — et non antea — pro eisdem duodecim marcis redimendi habebit facultatem. Si vero i[ps]o termino transacto redimere non posset vel non curaret, tunc dictus Iakus iudex vel sui successores ipsos medios laneos cum eorum utilitatibus tamdiu tenebunt et possidebunt, donec ipsi predicta quantitas pecunie plene non fuerit persoluta; assumptens nichilominus idem Andreas eundem Iakus, iudicem et suos posteros ab omnibus ratione dictorum [m]ediorum laneorum molestare volentibus propriis defensare

laboribus et expensis. Datum sabbato proximo post festum Nativitatis Virginis gloriose, anno Domini millesimo M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo}.

¹ [1361.] júl. 25.

48.

1361. szeptember 30.

A pozsonyi káptalan előtt Olgyay András és Péter 2 magyar telket 34 hold szántóval 10 évre Jakus pozsonyi bírónak 20 dénármárkáért a vázolt feltételek mellett elzálogosítanak.

Eredetije két példányban: **1.** Hártán (28,3×10,3 cm), melynek alsó széle kissé sérült. Hátlapon kerek pecsét töredékei, újkori kézzel magyar nyelvű tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 37487/1. (Olgyay cs. lt.). **2.** Papíron ([22]×11,5 cm), melynek jobb széle (kb. 5 cm-es függőleges sáv) hiányzik. Hátlapon kerek pecsét töredékei, újkori kézzel alig olvasható magyar nyelvű tárgymegjelölés, levéltári jegyzetek. DL 37487/2. (Uo.).

Nos, capitulum ecclesie Posoniensis memorie commendamus per presentes, quod Andreas, filius Michaelis et Petrus, filius Nicolai, fratres patruales, nobiles de Ogya personaliter in nostri presencia constituti oraculo vive vocis fatebantur eo modo, quod ipsi duas sessiones, videlicet duos lihinius integros in facie possessionis Magyar existentes cum triginta quatuor iugeribus terrarum arabilium ac aliis, secundum ritum possessionis ad ipsos duos lihinius spectantibus, utilitatibus universis provido viro Iakus, iudici civitatis Posoniensis et suis heredibus a die emanacionis presencium per decem annos integros pro viginti marcis denariorum — marcam quamlibet decem pensis computando — plene ab eodem Iakus iudice receptis, ut dicebant, et habitis pignori obligassent seu ad utendum collocassent, ymo obligarunt et collocarunt coram nobis tali condicione interiecta, quod infra ipsius temporis decursum redimere non poterunt, elapso autem ipso termino pro eisdem viginti marcis redimendi habebunt aut alter eorum habebit facultatem. Si vero ipso termino transacto redimere non possent vel non curarent, tunc dictus Iakus, iudex vel sui heredes tamdiu habebunt et possidebunt lihinos annotatos, quousque eis prescripta pecunie quantitas plenarie non fuerit persoluta; assumptentes nichilominus iidem Andreas et Petrus prefatum Iakus iudicem et suos posteros ab omnibus racione dictorum lihinatorum et terrarum molestare

volentibus propriis eorum defensare laboribus et expensis. Datum secundo die festi Beati Michaelis archangeli, anno Domini M^{mo} CCC^{mo} LX° primo.

49.

1363. szeptember 11.

A győri káptalan előtt egyrésztől Karcvai András és János — akik a megnevezett rokonaikat is képviselték — másrésztől Szászi János és Olgyay László között fogott bírák közbenjárására János testvére, Pál megölése — melynek László bűnrészese volt — ügyében a leírt módon megegyeznek.

Hártán (20,6×9 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 37488/1. (Olgyay cs.). — **Másolata:** DL 37488/2. (Uo.).

Nos, capitulum ecclesie Iauriensis memorie commendamus, quod Andreas, filius Nicolai pro se ac Stephano, fratre suo uterino et aliis propriis suis, item Iohannes, filius Stephani similiter pro se ac Iacobo, fratre suo uterino, necnon Stephano, filio ac pro dominabus Sebe, filia et relicta^a Pauli, filii Stephani, fratris sui, quorum onus super se assumpserunt, nobiles de Karcha parte ab una, item Iohannes, filius Petri de Zaz pro Ladislao, filio Nicolai de Ogya, fratre suo patrueli ex altera coram nobis constituti, per partes communiter propositum extitit in hunc modum, quod quia predictus Ladislaus, filius Nicolai in morte Egidii, filii Nicolai et Pauli, filii Stephani per alios interemptorum particeps et fautor extitisset et super eo inter partes rixe et rancores orte fuissent. Tamen per amicabilem compositionem proborum virorum cum eodem Ladislao, filio Nicolai ad perpetuam concordiam pacis devenissent, eundem Ladislaum suosque posteros reliquissent et dimisissent prorsus in omnio expeditos in causa prenotata, immo reliquerunt et dimiserunt coram nobis huiusmodi vinculo obligacionis adiecto, quod si qua parcium dictam pacis concordiam motu temporum per se vel per proximos retractaret aut infringeret, extunc contra partem alteram in quinquaginta marcis convinceretur eo facto. Datum feria secunda proxima post festum Nativitatis Beate Virginis, anno Domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

^a Neve tollban maradt.

50.

1366. szeptember 21.

A pozsonyi káptalan Jakab pozsonyi bíró kérésére átírja saját, 1360. szeptember 12-én kelt nyílt oklevelét.

Hártyán (34,9×12,5+5,5 cm). Pecsétje, mely hártázaszalagon függött, elveszett. Hátlapon levéltári jegyzetek. DL 37486. (Olgay cs. lt.). — **Említése:** Pozsonyi kápt., 1379. jan. 10. DL 37490. (Uo.).

Nos^a, capitulum ecclesie Posoniensis memorie commendantes tenore presencium significamus, quibus expedit, universis, quod providus vir Iacobus, iudex Posoniensis coram nobis personaliter comparendo exhibuit nobis quasdam litteras nostras patentes super impignoracione duorum mediorum laneorum in possessione Ogya habitorum sibi facta confectas tenoris infra scripti, petens nos humiliter et devote, ut easdem de verbo ad verbum presentibus nostris litteris privilegialibus transscribi et transsumpti appensioneque nostri sigilli pro eodem confirmari facere dignemur ad cautelam, quarum tenor talis est: *Következik a káptalan 1360. szept. 12-én kiadott oklevele (ld. 47. sz.).* Nos itaque humillimis petitionibus dicti Iacobi, iudicis favorabiliter inclinati pretactas litteras nostras patentes, omni vicio et suspicione carentes, de verbo ad verbum presentibus litteris nostris privilegialibus transscribi et transsumpti faciendo appensioneque dicti sigilli nostri pro eodem et suis heredibus duximus confirmandas ad cautelam. Datum in festo Beati Mathei apostoli et evangeliste, anno Domini M^o CCC^o LX^{mo} sexto.

^a Nagy, egy sor mélységű N iniciálé.

51.

1366. november 27.

A pozsonyi káptalan előtt Margit saját- és unokanővérei nevében bevallja, hogy — nekik leánynegyed, hozomány és jegyajándék címén járó olgyai és magyar birtokrészek okán — fivérei, Olgyay György, Dancs és László őket pénzüleg kielégítették, amiről Györgyöt és fivéreit nyugtatja.

Hártyán (28,8×8,6+3 cm). Hátlapon kerek pecsét töredékei, levéltári jegyzetek. DL 39960. (Olgay cs. lt.).

Nos, capitulum ecclesie Poseniensis memorie commendamus per presentes, quod nobilis domina Margareta vocata, consors Michaelis, filii Andree de Ilka, filia videlicet condam Ladizlai, filii Farcasii de Borsa in sua, item nobilium dominarum Elizabet, relicte Petri, filii Abrahe, Katherine, relicte Nicolai, filii Pauli de Marchamagyar, necnon Elene, consortis Mathie de eadem Borsa, sororum^a suarum uterinarum personis, quarum onus super se assumptendo, si infra <scripta> acceptare nollent cum effectu, coram nobis personaliter comparendo extitit confessa viva voce, quod Georgius, filius Nicolai de Ogya, Danch et Ladizlaus, fratres sui super dote et rebus paraffernalibus ac quarta ipsarum puellari ipsas in possessionibus Ogya et Magyar nuncupatis de iure contingentibus, quas ab eisdem filiis Nicolai ordine iudiciario requirebant, pecunaria solutione, ut dicebant, ipsis facta congruam et condignam impendissent satisfaccionem. Super quibus dote et rebus paraffernalibus ac quarta puellari eadem nobilis domina Margareta suo et dictarum sororum suarum vice et nominibus prefatos Georgium, Danch et Ladizlaus, filios Nicolai ac eorum heredes reddidit et commisit expeditos, absolutos et pariter per omnia ipsis satisfactos coram nobis vigore presencium mediante; assumptens insuper eadem domina Margareta prefatos filios Nicolai et eorum heredes ab inquietacione et molestia prefatarum sororum suarum ac earundem heredum racione dictarum dotis et rerum paraffernalium ac quarte puellaris temporis in eventu ipsis facienda defendere et expedire propriis suis laboribus et expensis. Datum feria sexta proxima ante festum Beati Andree apostoli, anno Domini M^o CCC^o LX° sexto.

^a Sorarum-ról javítva.

52.

1369. augusztus 27.

A pozsonyi káptalan előtt Bánkvatai Pál pozsonyi kanonok egy birtokrészt 30 széles bécsi dénármárkáért Jakab pozsonyi bírónak a leírt feltételek mellett elzálogosít.

Alul chirographált (ABC) lyukas hátyán (27×9+2 cm), elmosódott írással. Sérült pecsétje zöld-fehér zsinóron függött, már leszakadt az oklevélről. DL 37489. (Olgyay cs. It.).

Nos, capitulum ecc[lesie Pisoniensis] memorie commendantes tenore [presencium] significamus, quibus [exped]it, un[iversis, quod] magister [Pa]ulus, filius [Petri¹ || de] Bankuata, [socius] et [conca]nonicus noster, coram nobis personaliter comparendo [fatebatur] [in h]unc [modum], quod [ipse] pro [exped]iend[is quibusdam] || suis necessitatibus ad [presens ipsum urgentibus] quandam particulam terre [sue empticie ad] possessionem [...] vocatam ad[iacentem mediantibus] || aliis litteris nostris, [ut] asserebat, per Nicolaum, filium Oliverii [s]ibi pig[no]ri [obligatam c]um omni[b]us suis utilitatibus et pertinenciis [uni]versis, quocumque nomine [censeantur], provido viro I[aco]bo, iudici [Pisoniensis] et s[uis heredibus] pro triginta [mar]cis denariorum [latorum Viennensium] plene per eundem sibi d[atis, sicut retulit], et persolutis pignori obli[ga]sset seu [ad utendum] collocasset, immo obligavit et [colloc]avit coram nobis tali condi[cione mediante, quod quan]documque prefatus magister Paulus vel aliqui ex co[gnat]is et proximis ipsius Nic[ola]i, filii Oliverii predictam particulam [terre ab eodem Iacobo], iudice vel suis heredibus re[d]imere voluerit, tunc semper [pro predictis viginti] marc[is denarioum latorum V]iennensium redimendi] haberent facultatem; assumpmens nich[ilomi]nus prefatus magister [Paul]us e[un]dem Iac[obum iudicem] et suos here[des] ab [omnibus] medio tempore racione dicte [particu]le [terr]e [mo]lestare volentibus [defende]re et [expe]dire propriis suis laboribus et [expensis. In cu]ius rei memoriam presentes [concessimus litteras nostras] pendentis [sigilli nostri] mu[nimine robo]ratos et alphabeto [intercisas]. Datum feria secunda proxima ante festum Dec[ollacionis] Sancti Iohannis [Baptiste, anno Domini M^o] CCC^o LX^{mo} nono.

¹ *Pál apja Péter volt, ld. pl. DL 41722.*

Meg.: Az oklevél rossz állapota miatt szinte alig akad tisztán kivehető szó. Szövegét nehézségek árán sikerült részben rekonstruálni, de, sajnos, a lényeges részt — ti. hogy melyik birtokrészről van szó — nem. A káptalan itt említett oklevelét, mellyel Olivér fia Miklós a birtokrész Pálnak elzálogosította, nem találtam meg. Mivelhogy nem ismerjük sem a keltezését, sem a tartalmát, ezért nem adok róla külön regesztát.

53.

1374. november 8.

A pozsonyi káptalan előtt Sápi János saját és testvére, György nevében (Olgay) Péter özvegyét, (Erzsébetet) — aki lánytestvérük — nyugtatja, hogy arra a javakra vonatkozólag, melyeket apjuk rá hagyott megörzésre, kielégítette.

Három részre szakadt papíron ([23,3]×11,3 cm). Hátlapon kerek pecsét töredékei; levéltári jegyzetek. DL 39962/1. (Olgay cs. lt.). — **Másolata:** DL 39962/2. (Uo.).

Nos, capitulum ecclesie Poso[niens]is memorie commendamus per presentes, quod Iohannes, [fi]lius Ladislai de Saap in sua et Georgii, fratris sui uter[in]i, cuius onus et gravamen super se assummebat, personis coram nobis personaliter comparendo extitit confessus oraculo vive vocis in hunc modum, quod nobilis domina, relictam condam Petri, filii Nicolai, nunc vero consors Ladislai, filii Nicolai de Ogya [s]uper omnibus rebus et bonis suis — quocumque nomine eadem [v]ocitentur, a predicto Ladislao, parte suo ad eandem dominam apportatis et eidem ad conservandum assignatis — per ordinacionem et compositionem proborum et nobilium virorum sibi congruam et condignam impendisset satisfacionem. Super quibus quidem bonis et rebus prefatus Iohannes, filius Ladislai in sua et predicti Georgii, fratris sui personis prefatam nobilem dominam, relictam ipsius Petri, [fil]ii Nicolai et suos heredes reddidit et commisit expeditos, solutos et per omnia sibi satisfactos coram nobis vigore presencium mediante. Datum in octavis festi Omnium Sanctorum, anno Domini M^o C[C]C^o LXX° quarto.

Megj.: Hogy az itt szereplő Miklós fia Péter Olgay volt, valamint hogy özvegyét Erzsébetnek hívták, ld. 55. sz.

54.

1375. május 8.

A pozsonyi káptalan előtt Olgay András bevallja, hogy szükségből Vatai Jánostól 30 dénármárkát a vázolt feltételek mellett kölcsönvett, amiért neki 20 évre zálogba adta egyházasmagyari birtokrészét.

Lyukas és vízfoltos hártján (30,4×9,6 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 39961. (Olgay cs. lt.).

Nos, capitulum Posoniensis ecclesie memorie commendamus, quod Andreas, filius Michaelis, filii Alberti de Ogya coram nobis personaliter constitutus per eundem confessum extitit et relatatum ministerio vive vocis in hunc modum, quod ipse pro quibusdam suis necessitatibus ipsum ad presens nimium urgentibus a Iohanne, filio Petri de Vata triginta marcas denariorum — quamlibet marcam decem pensis computando — accepisset, pro quibus porcionem suam possessionariam in possessione Eghazasmagyar vocata habitam, prout et quantum ipsum contingit, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis a festo Beati Iacobi apostoli proxime venturo¹ usque vigesimam revolucionem annualem eiusdem termini eidem pignori obligasset et obligavit nostri in presencia [ta]lli modo, quod si ipsum medio tempore absque heredum solacio, quod absit, decedere contingeret, extunc nullus suorum proximorum seu cognatorum redimere valerint ab eodem, sed completis ipsis viginti annis idem Iohannes, filius Petri ipsam porcionem possessionariam sine strepitu iudicii difficultateque absque omni sibi aut proprio filio r[e]habit]a sua pecunia remittere et resignare tenerentur; assumppendo ipsum Iohannem, filium Petri ab omnibus previa ratione molestare volentibus suis lab[oribus] propriis et expensis expedire vigore presencium mediante. Datum feria tercia se[u] octo die festi Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno Domini millesimo [CCC]^{mo} sep[tu]agesimo quinto.

¹ [1375.] júl. 25.

55.

1378. szeptember 24.

A pozsonyi káptalan előtt Olgyay László felesége, Erzsébet és első férjétől, Pétertől született fiai, Miklós és Jakab eltiltják Olgyay Andrást és lánytestvérét, Erzsébetet, olgyai és egyházasmagyar örökölt birtokaik eladásától, másokat pedig azok megvételétől.

Hártyán (24,9×10,5 cm). Hátlapon kerek pecsét nyoma, levéltári jegyzetek. DL 39963/1. (Olgyay cs. lt.). — **Másolata:** DL 39963/2. (Uo.), rövidítve.

Nos, capitulum ecclesie Posoniensis memorie commendamus per presentes, quod domina Elizabet, consors Ladislai filii Nicolai de Ogya, item Nicolaus et Iacobus, filii eiusdem domine Elizabet, a Petro, priori marito suo de dicta Ogya procreati personaliter coram nobis constituti per modum protestacionis et prohibicionis

nobis significare curarunt, quod, prout ipsi percepissent, Andreas, filius Michaelis de eadem Ogya, proximus et consanguineus ipsorum, necnon domina Elizabet, soror ipsius Andree, consors Iohannis, filii Petri de Zaz possessionarias ipsorum porciones in possessionibus predictae Ogya et Ighazasmagiar hereditario iure ipsos tangentes vendere et ab eis alienare niterentur, ob hoc predictos Andream et dominam Elizabet non a pignorationis titulo cuiuspiam obligatione prohiberent, sed eosdem a perpetuali vendicione et ab eis alienacione, alios quoque quoslibet ementes ab empicione et quovis colore requisito se intrusione in easdem quomodocumque facta vel fienda prohibuissent et prohibuerunt coram nobis contradicendo factaque huiusmodi protestacione et prohibicione a nobis litteras nostras sibi dari postularunt, quas dedimus eisdem lege regni requirente. Datum feria sexta proxima ante festum Beati Michaelis archangeli, anno Domini M^o CCC^o LXX° octavo.